İTÜ Kültür ve Sanat Birliği iftiharla takdim eder...

BİLİMKURGU DERGİSİ

.....SAYI 3.....BAHAR 2007.....

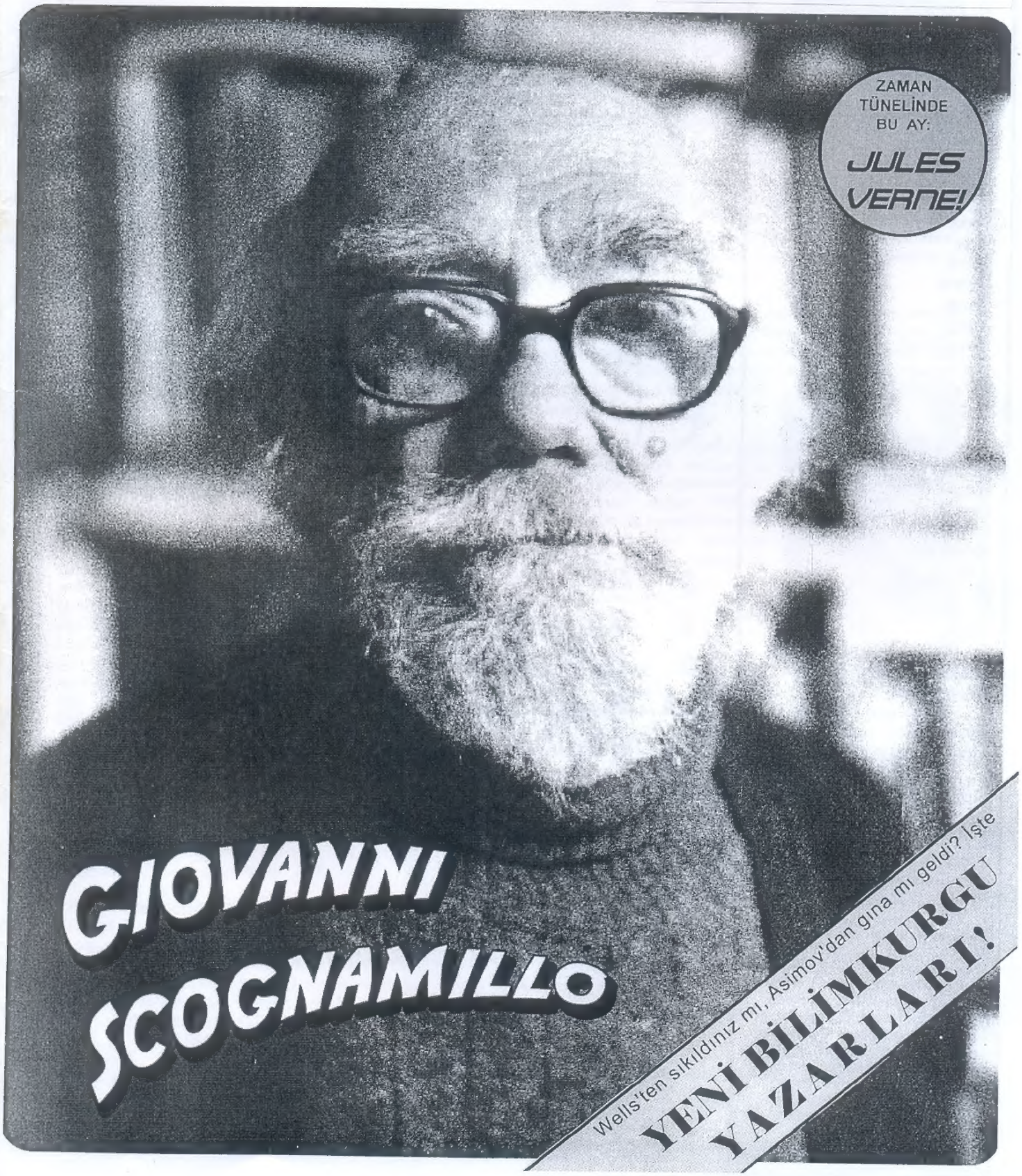

ZAMAN TÜNELİNDE BU AY:

JULES VERNE!

GIOVANNI SCOGNAMILLO

Wells'ten sıkıldınız mı, Asimov'dan gına mı geldi? İşte

YENİ BİLİMKURGU YAZARLARI!

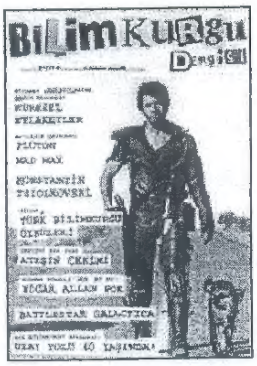

Hazırlayan ve Sunan
İTÜ Bilimkurgu Kulübü

Lavuk Editör
Burak

Köleler
Burak
Deniz
Emre
Sertaç
Mehmet
Gazali
Tuğçe
veee Murat!

Haber Merkezi
Tuğçe
Burak
Belki de Sertaç

Geyik Merkezi
Anonim

Düzeltmeler
Mehmet

Çeviriler
Tuğçe

Sayfa ve Baskı Kölesi
Deniz

Adres
www.bilimkurgu.itu.edu.tr

İletişim
bilimkurgu@itu.edu.tr

Basıldığı Yer:
Ses Özalit/4 Levent
268 26 50

Peki buna ne diyeceksiniz bakalım... *İstanbul Teknik Üniversitesi Adına Yayın Sahibi: Rektör Yard. Prof. Dr. Erkin Nasuf Genel Yayın Yönetmeni: KSB Eşbaşkanı Y. Doç. Dr. Beyza Taşkın Yayın Danışmanları: Yine KSB'den Doç. Dr. Yüksel Güvenilir, Prof. Dr. Fuat Anday, Prof. Dr. Bihrat Önöz...* Bu dergide yazılıp çizilen herşey sadece yazarını bağlar. Bilimkurgu Kulübü'nün resmi düşüncelerini yansıtmaz. Bizden korkmayın.

Gönderdiğiniz herşey bilimkurgudu...

Merhabalar. Bilimkurgu Kulübü, ilginç ve zevkle okuyacağınızı düşündüğümüz 3. sayıyla tekrar karşınızda. Bazı eski yazarlarımız bu sayıda dergiye dönüş yaptı, bazı yeni arkadaşlarımız dergiye eklendi. Sonuç olarak dergideki yazı potansiyelimiz çoğaldı. Ama yine klasik sorunlar baş göstermedi değil: yazılar geç geldi, düzeltilmeleri gerekti vb gibi.

Neyse yine de güzel bir sayı oldu. Aslında başta derginin sayfalarını çoğaltmak gibi bir niyetimiz yoktu, fakat gelen yazıların hepsi bir emek olduğundan kıyamadık ve Türk bilimkurgusunun 24 sayfayı hak ettiğine karar verdik.

Bu sayıda yine öne atılmış bir adım var karşımızda. Türk bilimkurgusunun çağı yakalaması açısından son 10 yılda ses getirmiş dünya çapında yazarları ve kitaplarını kısaca siz okuyucularımıza tanıtmaya çalıştık. Diğer yandan ilginizi ve aklınızı çelecek birçok yazıya daha yer verdik.

Yazıların çoğu yazarların bireysel görüşlerini ortaya koysa da çoğu noktada hemfikiriz. Fakat bunun yanında farklılıkların da dergi bünyesinde yaşamasına izin verdiğimizi düşünüyoruz.

Bu sayımızda bir röportajımız var. Doğrusu şu röportaj yapılana kadar "Acaba tüm röportajlar klişe sorulardan oluşmak zorunda mı?" diye bir soru işareti vardı aklımda. Fakat karşınızda *Giovanni Scognamillo* gibi biri olunca kaçınılmaz olarak röportajın seviyesi yükseliyor ve ortaya gerçekten verimli ve güzel bir sohbet ortaya çıkıyor.

Ama bunları zaten siz de dergiyi okuyunca göreceksiniz. Onun için görünen köy kılavuz istemez diyoruz... sahne...ışıklar... ve motor...4. sayıda görüşmek üzere.

Yazı İşleri Sorumlusu
Burak Katipoğlu

3 Haberler
5 Dünyayı Kurtaran Adamın Oğlu
6 Yeni Bilimkurgu Yazarları
11 Supreme Commander
12 Giovanni Scognamillo Röportajı
16 Halka Dünyalar
18 Bilimkurgu, Bilim-Fantezisine Karşı
19 THX 1138
20 Öykü: Nefesi Tükenenlerin Nefsi
22 Kim Kimdir: V
23 Zaman Tüneli: Jules Verne

FRANSA FÜZYON İÇİN HAZIR

Uluslararası Deneysel Termonükleer Santrali (ITER) için, üye ülkeler Fransa'yı uygun gördü. Uluslararası Uzay İstasyonu'ndan sonra, milletlerin ortaklaşa yaptıkları en büyük proje olacak santral, Fransa'nın Cadarache kentinde kurulacak. Güneşin doğal tepkimesi olan füzyonun Dünya'daki taklidi aynı zamanda ucuz ve küresel ısınmaya katkı yapmayan bir enerji kaynağına atılan ilk adım olacak. Kontrolü zor olan füzyona ulaşmak için dünyada 100 milyon selsiyus sıcaklığa ulaşmak gerekiyor ki, bu güneşin çekirdeğindeki sıcaklıktan daha fazla. Eğer her şey yolunda giderse bir kilogram füzyon yakıtı 10,000,000 kg fosil yakıta eşdeğer bir enerji üretmeyi başaracak ve kardeşleri nükleer reaktörlerin aksine çok daha az bir radyoaktif atık üretecek. Fakat 10 milyar dolara mal olacak projeye daha şimdiden protestolar başlamış durumda. "Bu kadar parayı enerji üretebileceği bile meçhul olan pahalı bir oyuncağa harcamak yerine hükümetler yeniden dönüştürlebilir enerji kaynaklarına yatırım yapsalar insanlık için çok daha iyi olur" diyor Greenpeace başkanı. Jan Putte'nin haklı olup olmadığını ancak 2028'den sonra görebileceğiz.

İNGİLİZ POLİSİ KAMERAYLA DONANIYOR

İngiliz polis teşkilatları artık polis kıyafetine ek olarak görevlilerine birer kamera takmayı planlıyor.Bu sayede bir tutklama sırasında kayıt yapılabilecek ve herhangi bir usülsüzlük suçlaması halinde bu kayıtlara başvurulabilecek. Teknisyenler bu yöntem ile kalabalıklarda dahi suç gözetiminin yapılabildiğini vurguluyorlar.

Fakat bu İngliz polisinin aşırı kontrolcü tavırlarının ilki değil.Büyük biraderi anımasatan bir kamera ağıyla daha önceden insanları izlemeye başlamışlardı zaten. Hatta daha da ileri giderek bazı kamera direklerine hoparlör yerleştirip anında sesli müdahaleye imkan vermişlerdi.

KIYAMETE ÇEYREK KALA

Londra'daki Temsili Kıyamet Saati 11.53 ten 11.55'e alındı.1945 yılında "Atom Mühendisleri Bülteni" adı altında bir yayında ilk ortaya çıkan fikir o zamanlar insanlığı ilk olarak nükleer tehlikeye karşı uyarmayı hedeflemişti. 60 yıldır nükleer gerilimin nabzını tutan ve nükleer tehdide karşı insanlığı uyaran bu bilim adamları grubu şimdide bu tehdidin yanına "küresel ısınmayı" da katmış durumda. İnsanlığın her kötüye doğru adımında temsili olarak gece yarısına doğru ilerletilen saat ilk olarak 1947 kıyamete 7 dakika kalacak şekilde başlatılmıştı. Gece yarınına en yakın Amerika Birleşik Devletlerinin 1953'te başaralı bir hidrojen bombası testinden sonra geldi. En iyimser durumu ise SSCB'nin dağılması ve nükleer silahları imha projesi sonucunda 1991 yılıydı (tam 17 dakika gerideydi). Uzmanlar bu seferki ilerlemeyi İran ve Kuzey Kore'nin nükleer hareketliliği olarak gösterdi fakat aynı zamanda bu ilerlemede küresel Isınmayı da büyük bir tehdit olarak algıladıklarını belirtti.

BİLİMADAMLARI KÜÇÜK HAYVANLARI HAVALANDIRDI

Bilimadamları küçük canlı hayvanları, nasıl demeli, yükseltici seslerle havalandırdı. Geçmişte Çin'deki Kuzey Batı Politeknik Üniversitesi'ndeki araştırmacılar, iridyum ve cıva gibi ağır sıvı ve katı topakları ultrason alanı kullanarak havalandırmayı başarmışlardı. 'İlginç olan, canlı bir hayvanın akustik alana koyulduğunda ne olacağı. acaba o da havada kalacak mı?' diye soruyor Wenjun Xie, NPU'daki araştırmacı. Ultrason alanının işe yaramasının ardından, hayvanlar yayıcı ve yansıtıcı arasına cımbızlarla yerleştirildi. Bilimadamları, karıncaları, örümcekleri, uğurböceklerini, arıları ve balıkları bir 3'te bir inç yüksekte tutabildiler. Karınca ve uğur böceğinin havalandırmadan 30 dk sonra iyi durumda olmasına rağmen, balığın susuzluğun üstesinden gelemediği bildirildi.

DOĞAL FELAKETLERDEN ETKİLENEN SANAL ORTAMLAR

Su altında yaşanan bir deprem aslında sanal dünyanın bile doğa güçleri karşısında ne kadar aciz kalabildiğini gösterdi. Tayvan yakınlarında gerçekleşen su altı depreminde uluslarası telekomünikasyon hattı zarar görünce Tayvan, Çin, Singapur ve Güney Kore gibi yerleri kapsayan bir iletişim ağı çöküşü yaşandı. Bunun üzerinde 10,000 Çinli kullanıcı adlarına kayıtlı siteyi birden sanal ortamdan silinmiş olarak buluverdi. Bir hafta içerisinden tamir edilmesi planlanan kabloların çoğu tamir edilse de performans düşmüş gözüküyor.

TEKRAR KANATLAR

Gen ve Gelişme (Gene and Development) dergisinin son sayısına göre Salk Teknoloji enstitüsündeki bir grup bilim adamı, bir tavuk embriyosunun kanadı tekrar rejenere etmeyi başardı. Bu yeni araştırmaya göre memeliler dahil canlıların kopan parçalarını yenileyebilmesi WNt sinyal sistemi adı verilen bir hücresel olayın kontrolünde.

Gen dalında Prof. Dr. Izpisua Belmonte yaptığı açıklamaya göre, deneyde tavuk embriyosunun kanadının bir bölümü çıkarılmış ve Wnt sinyali aktive edilmişti. Bunun sonucunda tavuk kanadını yenilemeyi başarmıştı. Prof. Dr. Izpisua Belmonte birkaç geni değiştirmek vasıtasıyla bu yöntemle gerekli olan her parçayı -kas, doku, kan hücresi, kemik, deri- rejenere edebileceğimizi düşünüyor ve ekliyor: "Evrim süreci içerisinde rejenerasyon canlılar rejenerasyon yeteneğini kaybetse de aslında o makine hâlâ içeride bir yerlerde olabilir, biz sadece onu tekrar çalışır hale getiriyoruz."

Tabii ki olayın çok kontrollü bir şekilde yapılması gerekiyor, yoksa genlerine müdahale edilen hücreler kanser yaratabilir.

YENİ DÜNYALARDA

Şimdi dergimize ara sıra bazı eleştiriler geliyor "fazla öykü yayınlamıyorsunuz" diye. Haklı olabilirsiniz ama biz de hikaye makineleri olmadığımız için zor bela ancak bu kadar yazabiliyoruz. Demeye çalıştığım şu ki (direkt konuya dalıyorum), Türkçe bilimkurgu hikayeleri okumak isteyen arkadaşlar için çıkan bir dergi var. Hem de ücretsiz! Yeni Dünyalarda ismindeki bu dergi internetten yayın yapıyor. Derginin sahibi İsmail Şahin, her ay erişebildiği Türkçe hikayeleri dergisine koyarak bir anlamda yok olmaktan da kurtarıyor. "Daha fazla hikaye" diyorsanız bir göz atmadan geçmeyin...

www.geocities.com/yenidunyalarda

BÜYÜK MONGO ÇÖLÜNÜ GEÇTİKTEN SONRA...

ÇİN'IN ANTI-UYDU DENEMESİ

Geçtiğimiz Salı, Çin Halk Cumhuriyeti dünyaya başarılı olarak bir anti-uydu denemesi yaptığını açıkladı. Kendi meteroloji uydularından birini yörüngede bir balistik füzeyle patlatan Çin'e tepki ABD ve Japonya'dan geldi. "Çin'in barışçıl amaçlar için uzayın kullanımı" akitini bozduğu protestoların aksine Çin uzayı silahlandırmayı düşünmediklerini, barışçıl amaçlarda kalacaklarını ve yapılan denemenin herhangi bir ülkeye karşı olmadığını belirtti. Bunun dışında Birleşik Krallık, Avustralya ve Japon hükümetleri başka bir şeye dikkati çekti: Bu deneme sonucu parçalanan uydunun parçalarının büyüyen bir sorun olan uzay çöplüğü haline gelmesi ve diğer uydular için tehlike oluşturması. Tabii bunun yanında Amerika'nın uydu ve haberleşme ağı üstünlüğünün bir savaş durumu halinde bertaraf edilmesi endişesi de uzmanlara göre olayın önemini artırıyor.

Kaynak: *www.spacewar.com*

CYBORG OLAYI

Pensylvanya Üniversitesi ilaç bölümünde çalışanlar, insanın sinir sistemini bir düşünce gücüyle çalışan bir protezle birleştirmenin teorik açıklamasını Neurosurgery adlı derginin ocak sayısında makale olarak yayınladılar.

Geleceğin protezlerini yapmak zarar görmemiş bir sinir ucunu beyinden gelen sinyalleri algılayacak bir yapay organa bağlamakta yatıyor. Hastanın sinirsel sinyalleri bir makine tarafında algılanıp harekete dönüştürülebilir veya tam ters olarak sıcaklık ve basınç bilgileri bu şekilde geri iletilebilir gibi gözüküyor. Bilimkurguseverlere yabancı olmayan bu fikirler sanırız önümüzdeki günlerde beyin dalgalarını kullanma furyasıyla daha bir gelişecek gibi görünüyor.

Kaynak: *www.spacedaily.com*

UYARMAKLA

DENİZANASI GÜCÜ: DOĞANIN ŞEKİLLENDİRDİĞİ İTKİ SİSTEMLERİ

Mürekkepbalığı, denizanası ve diğer kafadanbacaklıların gezinme konusundaki yetenekleri, bilimadamlarına denizaltı araçlarını çok yönlü olmasını sağlayacak yeni 'kasırga jeneratörleri' için ilham verdi. Colorado Üniversitesinden uzay mühendisliği bilimlerinden Kamran Mohseni, 'Güvenilir kenetlenme mekanizmaları, sualtı araçları operasyonları için şart' diyor. Mohseni ve meslektaşları, yeni kasırga jeneratörlerinin hız ve beceriklilik getireceğini söylüyorlar. Roketler, mürekkepbalığı türevlerinin hareket etmesine benzeyen kasırga halkalarından sonra şekillendirildi. Kasırga halkaları, bir akışkan patlaması bir açıklığı vurduğunda tek bir yöne hareket edip geri bükülerek yayılıyorlarmış.

HASAR DURUMUNA UYUM SAĞLAYABİLEN YENİ ROBOTLAR

İnsanoğlunun evrimsel sürecinde kazandığı, hasar gören organlarını daha az kullanarak, iyileşmesine yardımcı olma yetisi ile yaşamına devam etme kabiliyetini sürdürdü. İnsanların aksine, şimdiye kadar yapılan robotlarda, hasar durumunda -örneğin bir bacağın yaralanması durumunda- insandaki gibi o bacağına fazla yüklenmeyerek basıncı azaltarak çalışmasını sürdürecek yeteneklere sahip değildi. Şimdi ise bu tarz bir durumla karşı karşıya geldiğinde dengesini ayarlayarak yaptığı işi sürdürebilecek yetiye sahip yeni bir robot tasarlandı. Yaratıcıları bu robotu henüz kesin olarak adlandırmasa da şimdilik ona -her ne kadar 5 bacaklı ve kopan bacağını tekrar geliştirme yeteneği olmasa da- denizyıldızı demeyi uygun görmüş. Dört bacaklı prototip bir bacağı kısaldığında yükü diğer 3 bacağına vererek durumunu dengeliyor.

BEYİN DALGALARI İLE ROBOT KONTROLÜ

Washington Üniversitesi öğretim üyesi Rajesh Rao ve öğrencileri bir bilimkurgu hayalini,beyin gücüyle bir robotu yönlendirmeyi basit anlamda başardılar. Bir robota monte edilmiş 2 kamera aracılığıyla "kullanıcı"nın görmesi sağlanırken 32 elektrottan oluşan bir kask ve beyin dalgalarını ayırt etmeye yarayan bir teknik olan elektroencephalografi (hö?) sayesinde robot bazı basit emirleri direkt kullanıcının beyninden almayı başardı. Doğru beyin dalgaları kullanıcı tarafından oluşturulduğu takdirde, makine bu beyin dalgalarını okumakta ve şimdilik basit olarak robota ileri veya geri gitmesini veya iki objeden birini seçmesini söyleyebiliyor. Bilim adamları bu teknolojinin felçli veya yatalak hastalar için umut vaat ettiğini belirtse de, ne yazık ki uzaktan kumandalı savaş robotları veya daha pozitif bir yaklaşımla işçi robotlar bilimkurguseverlere aynı derecede yakın gözüküyor.

BENİ DAİMA

DOSTLARIM!.. ARBORİA'YA HOŞ GELDİNİZ.!..

HAVA GİTARINDAN MÜZİĞE DÖNEN TIŞÖRT

Bilimadamları, kasımda hava gitarı tınılarını müziğe dönüştüren yüksek teknoloji tişört geliştirdiklerini açıkladı. Avustralyalı araştırmacı mühendislerden Richard Helmer, "tişörtün dirseklere konulmuş hareket sensörleri, giyenin kol hareketlerini alıp gitar riffleri olarak yorumlayan kablosuz bir bilgisayara yayınlıyor," diye açıklıyor. Bir kol telleri tutarken, diğerinin öbür sesleri çıkarttığı algılanıyor. 'Giyilebilir çalgı tişört', hem sağ hem sol el kullanan rock yıldızlarına uyumluymuş.

FORCE OF CORRUPTION

Şimdi kulüpteki Star Wars düşmanlarına gözükmeden iki satır haber yazalım. Bakın Empire At War'ın bir genişleme paketi çıkmış. Adı Force Of Corruption'muş. 28 yeni ünite, 13 yeni gezegen varmış. İlk oyundan daha iyi olduğu söyleniyor. Real-time strateji severler kaçırmasın.

ALIEN FILMLERININ LISANSI SEGA'DA

Sega firması, Alien filmlerinin (Alien vs. Predator hariç) lisans haklarını 20th Century Fox'tan satın aldı. Buna göre Sega, PC ve konsollar için oyun üretebilecek. Yapılan açıklamaya göre 2008 yılı için bir FPS ve bir RPG oyunu üzerinde çalışılıyormuş. Bu arada ikinci AVP filmi 2007 sonlarında gösterime girecekmiş.

HA SEVİNÇ

BİR HABER

LE GELMİŞ

GÖRDÜĞÜ

MÜZE SE-

VİNDİK SAYIN

BÖYLE Mİ OLACAKTI?

DÜNYAYI KURTARAN ADAMIN OĞLU

Çocukluğumdan beri iflah olmaz bir Cüneyt Arkın hastasıyım. İlkokuldan beri Cüneyt Arkın'ın aksiyon dolu birçok filmini seyrettim.

Lise 1'de Atlas Pasajı'nda Atılgan'a takılan arkadaşlarımdan DKA'nın varlığını öğrendim. Filmi izlememiştik (O zaman VCD veya DVD kopyası yoktu. DVD diye birşey zaten yoktu) ama film hakkında anlatılanlar bile sanki bir mit gibi geliyordu bize.

Aradan uzun zaman geçti. DKA'yı bugüne kadar en az 25-30 kere seyrettim. Neden bilmiyorum, filme doyabilmiş değilim.

İlk filmin konusunu kısaca hatırlarsak :) filmin başında parçalara ayrılan Dünya'dan ayrılan iki astronot, bayağı bir yol katederek Dünya'ya (?) düşerler. Burada dünyayı ele geçirmeye çalışan sihirbazla karşılaşırlar. Sihirbaz anlaşılmaz bir biçimde dünyayı yok etmek istemektedir (?) ve hatta yok eder. Bunun üzerine Cüneyt Arkın yok olan Dünyayı tekme tokat kurtarmaya çalışır ve inanılması güç bir şekilde bunu başarır ve filmin başında yok olan uzay gemisine binerek dünyaya geri döner ????

Böyle bir filmin devamını nasıl yaparsınız? Bu devam filmi konusu uzun süre yerli-yabancı herkesin kafasını kurcalayan bir konuydu. Hatırladığım kadarıyla bu konudaki ilk fikir ilk filmin yönetmeni Çetin İnanç'tan geldi. Roll dergisinin Nisan 2000 sayısında okuduğum röportajında İnanç, Kahpe Bizans'a çok bozulduğunu ve bir karşı atak olarak Kahpe Ufolar'ı çekeceğini söylüyordu. Ne ki bu proje yarım kaldı. 2004 yılının kasım ayında okduğum bir habere (1) göre bu sefer yurtdışından, ABD'den Globus stüdyoları doğrudan Cüneyt Arkın'a teklif götürmüş, ancak Arkın senaryo'da aşağılama sezdiği için teklifi geri çevirmişti. Bir aralar Metin Demirhan'ın da bir film senaryosu üzerinde çalıştığını duymuştum ama onun hakkında ne yazık ki pek bir bilgim yok. En sonuncusu olaraksa "ailenizin şaklabanı" Mehmet Ali Erbil'in (bundan sonra mavzubahis şahsa kısaca mali denecektir) bir film çevireceği haberi yayılmış, hatta yayılmaktan öte gerçekleşmiş, ve şu anda okumakta olduğunuz yazıya da konu olmuştur.

İlla konu arayanlar için DKAO'nun konusunu şöyle özetleyebiliriz: İlk Türk astronotu Gökmen'i arayan Kartal Kaptan, kötü niyetli ikiziyle karşılaşır. Yığınla gereksiz (ve bir o kadar da kötü) espriden sonra Gökmen'i kurtarır, ikizini doğru yola döndürür, asıl kötü adamı alt eder (ilk filmde Sihirbaz, burda her nedense Uga), son birkaç dakika Cüneyt Arkın'la konuşur ve mutlu son. Bu satırların sizin için bir anlam ifade etmediğinin farkındayım ama inanın bana filmi izlediğinizde de etmeyecek. Dolayısıyla birşey kaybetmiş sayılmazsınız.

Şimdi bu filmi neresinden tutup eleştirmeli? Böylesi bir filmi sanatsal açıdan eleştirmeye çalışanlara anca gülünür, o yüzden bu tür bir hataya düşmüyorum. Zaten sanat eğitimi almadığım için bunu yapmam ayrıca abes kaçardı. DKAO, olsa olsa komedi yönünden eleştirilebilir. Öyle ya, ilk filmin komikliğini devam ettirmek iddiasında olan bir film bu sonuçta. Ancak bu açıdan bakıldığında da tam bir felaketle karşı karşıyayız, çünkü karşımızda 15-20 dk geçmeden izleyicisini bayan bir film durmakta. Evet, konu berbat, senaryoyu falan hiç sormuyorum, yönetmenlik zaten hak getire ama bari en azından komik olsaydı diyoruz ama hayır. Mali bilumum TV şaklabanlık programındaki rezil esprilerini ve yerlerde sürünen oyunculuk yeteneğini buraya da taşımış ve azıcık akıl sahibi insanlara işkence boyutunda, ilkokul çocuklarını bile güldüremeyecek, bizimse yüz kaslarımızı bile harekete geçirmekten aciz bir film çıkarmış ortaya. Sizlere şöyle söyleyeyim, dergiye bu yazıyı yazmak durumunda olmasam, arayı beklemeden sinema salonundan çıkmıştım bile. Gerçi bunun böyle olacağını bilmiyor muyduk? Kadroda

Deniz Seki, Pascal Nouma ve birkaç TV ünlüsünü gördüğümüz anda az çok nasıl bir "şeyle" karşılşacağımız belliydi. Ne oldu şimdi? Hiçbir şey. Sadece cüzdanımızdan eksilen paraya ve hayatımızdan akıp giden 2 saate yanıyoruz.

Bir DKA fanatiği olarak bu sözümona "devam" filminin eksikliklerini ise söyle sıralayabilirim:

* İlk film gerçek anlamda bir aksiyon filmiydi. Bu filmde aksiyonun "a"sı yok. Onun yerine 3. sınıf Mali esprileri var.
* İlk filmde bir nebze de olsa var olan hayalgücü, bir uzay filmi yaratmıştı. DKAO ise bırakın hayalgücünü, arkadaşlarınızla ayaküstü çevirdiğiniz "Türkler uzayda" muhabbetinden öteye gitmiyor, gidemiyor.
* Bir eksiklik değil fazlalık olarak söylüyorum, arada gereksiz milliyetçilik gazı verilmeye çalışılması çok itici olmuş.
* Türk filmlerine magazin ünlülerini çıkarma modasına uyuz oluyorum. Deniz Seki'nin bacakları güzel olabilir ancak elbisesinden taşan yağları için aynı şeyleri söyleyemeyeceğim.
* DKAO aslında "film"den çok 2 saatlik bir Mali şova dönüşmüş. Zira bir filmde olması gereken hiçbir şey yok ve olmaması gereken ne varsa mevcut.
* Ve en önemlisi İNSANIN BU FİLMİ İZLEMESİ İÇİN BİR NEDENİ YOK!

Filmin en güzel yanı (tek güzel yanı?) ise özel efektler ve bilgisayar animasyonları. Film endüstrimizde yavaş yavaş kaliteli animasyonlar görebilmek gerçekten sevindirici bir gelişme. Eğer bir gün aklından zoru olan bir Türk genci kazara kaliteli bir bilimkurgu filmi çekmeye kalkışırsa gerçekten güzel görüntüler göreceğimize inanıyorum. Bu alanda emeği geçenleri kutlarım.

Sonuç olarak ben DKAO'yu DKA'nın devamı saymıyorum. DKA'dan yola çıkan, hatta faydalanan (sömüren) bir Mehmet Ali Erbil komedisi ancak. Hoşlanıyorsanız (?) gidin izleyin. Yok eğer maliye uyuz oluyor, kıl kapıyor ve üstüne üstlük DKA'nın mirasının (!) içine ettiğini düşünüyorsanız 10 milyonunuzun (kız arkadaşınız varsa 20 milyonunuzun) cebinizde kalması sizin için daha iyi olacaktır.

Sonuçlar:
1- Cüneyt Arkın toplamda 5 dk ya var ya yok. Onun için gidiyorsanız hiç gitmeyin. Şimdiden söyleyeyim.
2- Komik olmaya çalışıp da olamamak kadar kötü birşey yok.
3- Paramı geri istiyorum.

(1) *http://arsiv.sabah.com.tr/2004/11/30/gny/mag102-20041130-200.html*

Deniz

MASKE YÜZÜNE YAPIŞMIŞ!

ELBİSESİNİ PARÇALAYIN!

YENİ BİLİMKURGU YAZARLARI

Dergimiz başından beri birşeyi hep desteklemeye çalışıyor - ülkemizde bilimkurguseverlerin en iyi, en yeni, en taze ve mümkünse yerli yapımı bilimkurguyla tanışmalarını... Onlara yeni ufuklar açmaya çalışıyoruz.

Görüldüğü üzere ülkemize herşey gibi bilimkurgu da geç geliyor. Bunun sebebi biraz da yurt dışındakilerin ve içimizdeki bazılarının bizi 3. dünya ülkesi olarak görmeleri. Öyle ki, yurt dışında millet küresel anlamda dizilerin 3. sezonlarını izlerken, bizde ilk sezonlar yeni gösterime sokuluyor veya 15 yıl önce kendini kanıtlamış antolojiler ancak raflarımızda yerlerini buluyor. Bunun bir sebebi yayınevlerinin yüksek telifler ve korsancılık nedeniyle bu işlere cesaret edememesi, bunun sonucu bilimkurgu olarak okuyabileceğimiz şeylerin Jules Verne, Frankenstein ve Dünyalar Savaşı gibi klasiklerden öteye gidememesi oluyor. Fakat bir diğer nedeni de, Türk okuyucusunun beğenisini ve eleştirel gücünü küçük görmekten kaynaklanıyor. Yani, ancak dışarıda yabancı insanların beğenip gördüğü ve onayladığı şeylere ulaşabiliyoruz. Bir anlamda kültürel bir sömürgecilik. Efendimizin beğenmediği, izlemediği veya görmeden onay vermediği şeyleri göremiyor, gördüğümüzde eleştirip fikir beyan etsek bile fazla geç kalmış oluyoruz.

Ama keşfetmek de okumanın bir parçası. Yani birşeyi ilk olarak önyargılardan uzak bir şekilde okumak ve okuyacağınız şeyi sizin "seçmiş" olmanız apayrı bir duygu. Türk milletinin en az dünya üzerindeki her millet gibi bir eseri ilk elden görme, dokunma, izleme ve hatta koklama hakkı olduğunu düşünüyor ve size son 8 yılın bilimkurgusunu sunuyoruz. Umarız ileride bu İngilizce yapıtların çevirileri olur veya aynı kalitede Türkçe bilimkurgular Türk okuyucularıyla buluşur. Şimdilik bizden bu kadar. Işıklar, perde ve sahne.....

-Burak

CHRONOLITHS
Robert C. Wilson (2001)

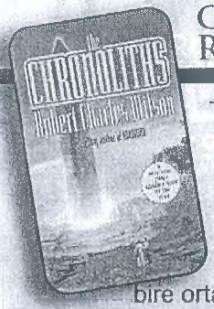

Tayland'da bir programlama işi için aylardır çalışmakta olan Scott Warden, giderek sosyal ve ekonomik karmaşaya sürük lenen bir dünyada yaşamak tadır. Tayland'ın açıklarında birden-bire ortaya çıkan dev dikilitaşlar, zaten karmakarışık olan dünyayı daha da karıştırır. İşin garibi bu "zamansalanıt" (chronolith) adı verilecek olan yapılar aslında birer anıttır ve "Kuhl" adındaki birinin günümüzden yirmi yıl sonraki askeri başarısı için dikilmişlerdir. Bu olaylardan 10 yıl sonra kahramanımız memleketi Amerika'ya geri döner. Fakat şehirlerin içinde, devasa boyutta zamansalanıtlar belirmeye başlamış, büyük ölçüde zarara yol açmışlardır. Peki ama, kimdir bu Kuhl veya bu yok edilemez gözüken dev zamansalanıtlar neye hizmet etmektedir? Scott'un dâhi matematikçi arkadaşı Sue Chopra'nın zamansalanıtlar ile ilgili bir teorisi vardır: Kuhl her kimse, onları ileride yapacağı fetih için bir toplumsal korku zemini oluşturmakta kullanmaktadır. Sonuç olarak en önemli soruya gelirsek, zamansalanıtlar nasıl yok edilecektir? Bu iş bir hayli zor olacaktır, orası kesindir. Üstelik Kuhl fanatiklerinin de yavaş yavaş ortaya çıkmaya başladığı düşünülürse...

Hikaye, "insan kendi kaderini veya geleceğini değiştirebilir mi?" sorusu üzerine güzel bir yapıt. Hikayenin günü kurtaran kahraman tiplemesi yerine normal yaşamdan karakterler sunması ve 25 yıllık bir zaman dilimine güzelce yayılmış olması onu daha bir çekici hale getiriyor.

SPIN
Robert C. Wilson (2005)

Kaçınılmaz ölüm... Eğer geleceğinizi belli bir zaman öncesinden bilseniz ne yapardınız? Sonunuz gelirken bir kenara oturup bekler miydiniz, yoksa yarım kalan işlerinizi mi halletmeye çalışırdınız? Aslında dünya sakinlerinin "hipotetik" adı verilen uzaylı ırk gelip dünyanın etrafını bir zaman-uzay zarıyla kaplayana dek böyle dertleri yoktu. Artık yıldızlar gözükmüyor fakat güneş ışığı hâlâ zardan içeri yansıyordu. Asıl gerçekle ise, zarı delip uzaya çıkmayı başaran uzay mekikleri karşılacaktı. Dünyada her geçen yıl için, dışarıda yüz milyon yıl geçmekteydi. Bu durum güneşe pek yaramamış ve dünya zamanıyla 40-50 yıl içerisinde güneşin bir beyaz cüceye dönüşmesi söz konusu olmuştu. "Hipotetiklerin" amacı neydi? Niye insanlığı hızlandırılmış bir sona doğru gönderiyorlardı? "Hipotetikler" dünyalıları daha ne kadar şaşırtacaktı?

Jason adlı ana karakter, "hipotetik" ırk üzerine fanatikçe birşeyler öğrenmeye çalışsın, onun çocukluk arkadaşları, dünyadaki bu değişimi daha değişik bir biçimde karşılayacaklardı.

Spin (Çevrim), bilimkurgu çevrelerince son 10 yılda çıkan en iyi kitaplardan biri olarak görülüyor. Akıcı anlatımı ve insanın aklıyla oynayan şaşırtıcı ayrıntılarıyla bilimkurguseverlerin açlığını tatmin edecek gibi gözüküyor.

DIVINE INTERVATIONS
Ken Wharton

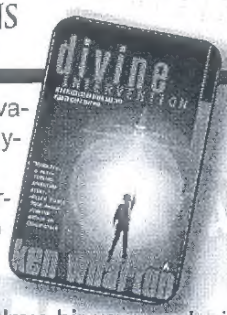

İlahi Müdahaleler (Divine İntervations), felsefe ve dinsel spekulasyonla harmanlanmış koyu bir bilimkurgu aslında. Bazı karakterler biraz çocukça kaçsa da, kitap bir sürü yeni fikir barındırmakta.

Hikayenin başlangıcında, çok uzun zaman önce dünyadan ayrılmış bir uzay yerleşiminin, Dünya'dan onca zaman sonra gelen hemcinsleriyle ilk temaslarını yaşadığını görüyoruz. Bu gezegende bir teolojik düşünce akımı, kuantum fiziğiyle birleşmiş durumda. Tanrının, zamanın sonunda oluşan bir topluluk bilinci olduğuna inanılıyor. Sonra bu bilinç büyük patlama anına geri dönmüş ve bizim hayat dediğimiz bu döngüyü yaratmıştır. Onunla iletişim kurmanın tek yolu bilince kuantum bazında olabildiğine inanmaktadırlar. Böyle bir sosyolojik yapıya sahip olan yerleşimde, Dünya'dan gelen yeni yerleşimciler onların 3 katı fazla olunca işler karışır. Yöneticiler daha yörüngedeyken bu gemiyi yok etmeyi düşünseler de işler bir hayli sarpa saracaktır...

Türün sevenlerine ve birkaç filozofik ve bilimsel derin tartışmayı yadırgamıyacak olanların dikkatine!!

TERMINAL EXPERIMENT
Robert J. Sawyer (1995)

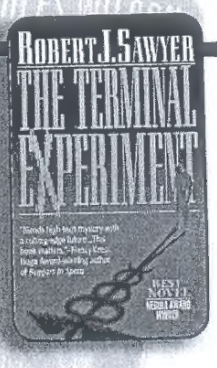

Nebula ödüllü Öldürücü Deney'de bir doktor geliştirdiği makine ile insanların tam öldükleri anı belirlemeyi başarmıştır. Bu sırada "ruhdalgası" adı verilen bir atım (impuls) ortaya çıkmakta ve makine bunu kaydetmektedir. Bundan sonra insanlar şu soruya yönelirler: "Gerçekten bir öteki dünya var mı? Varsa nasıl birşey?"

Bu soruya cevap vermek için doktor, bir bilgisayar yardımıyla kendi bilincinden 3 kopya yapar. Birinci bilinç sıfır bilgiyle yüklenir ki karşılaştırma yapılabilsin. İkinci kopyada tüm fiziksel anılar silinir ve bir öteki dünya simulasyonu olarak düşünülür. Sonuncu kopya ise doktorun bilinci ve hafızasının aynıdır ki, bu da doktorun ölümsüzlüğü denemek için yaptığı bir deneydir. Bu üç bilinç de bilgisayar ve internet yardımıyla dış dünyaya bağlanabilmektedir. Asıl sorular sonra ortaya çıkar: eğer bir insan bilinci acı, suçluluk veya ahlaki bağlardan koparılırsa ne olur? Garip olaylar birbirini izleyecektir...

Nebulla ödüllü yazar ve öykü okuyucuya çok eğlenceli, kolayca okunabilen bir kitap sunuyor.

ALTERED CARBON
Richard Morgan (2002)

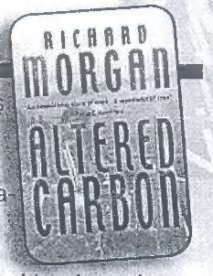

Baştan belirtilmesi gerek ki Değiştirilmiş Karbon, detaycı anlatımıyla ve "noir" havasıyla size hemen "bu adam Blade Runner'ı biraz fazla izlemiş" havası bırakacak. Hikayenin geçtiği dünyada ölüm "aldatılabilir" hale gelmiştir. İnsanın kafatasının arkasında taşıdığı küçük bir veri bankası, insanın ölümü üzerine harekete geçmekte ve bilincinizi buraya aktarmaktadır. Tanıdıklarınız daha sonra bu "bilinci" alarak sanal bir ortamda saklayabilir ve hatta paraları yeterse yeni bir vücuda bile aktarabilir. Tabi paraları yeterse işte... Yetmeyenler yine aynı şekilde "dolum" paralarını çıkarmak için bu "eldiven" işlemini gerçekleştiriyorlar. Zengin insanlar kendi klonlarını yapıp teorik olarak sonsuza kadar yaşarken, fakir insanlar kendi bilinçleri buzluktayken vücutlarını para için kiralamakta.

Neredeyse tüm cezaların böyle "eldiven" yönteminde bir karşılığı var. Hatta cinayetin tanımı değişmiş ve "biyolojik hasar verme"ye dönmüş durumda. Böyle bir ortamda, Takeshi Kavocs adlı, görev sırasında ölen eski Birleşmiş Milletler görevlisi, yaklaşık yüz yıl sonra bu yabancısı olduğu "eldivenleme" ve galaksilerarası seyahat toplumunda uyanıyor. Zengin işvereni, kendisinin (evet yanlış duymadınız kendisinin) eldivenlemeden önce neden ve kim tarafından öldürüldüğünü araştırmasını istiyor. Yabancı bir dünyada, hele hele kendi öz karısı ve yakın arkadaşları dahil intihar ettiği düşünülen bir adam için bu cevapları bulmak kahramanımıza kalıyor. Bazı noktalarda biraz fazla şiddet ve sert adam karakteri çizse de kesinlikle yaratıcı ve okunası bir yanı var.

BROKEN ANGELS
Richard Morgan (2003)

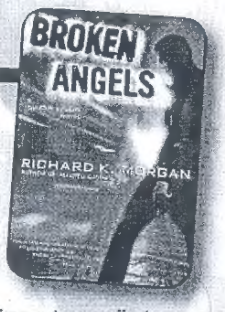

Bozulmuş Melekler'de anti kahraman Takeshi Kavocs, degiştirilmiş karbondaki maceradan dönüşünü yapıyor ve hemen bir başkasına dalıyor. Bu seride insanlığın Mars'ta daha önceden yaşamış olan ve şimdi soyu tükenen galaksilerarası bir uygarlığın kalıntılarını bulduğunu anlıyoruz. Birçok yıldız haritası ve gezegenleri kolonize etme yönteminde bu bulgulardan yola çıkılsa da "ışıktan daha hızlı" yolculuk tekniği hâlâ keşfedilmemiş durumda.

Adamımız Kavocs, eski bir askerden, çok ilginç bir bilgi ediniyor; gizli tutulan bir sahil kıyısında Marslılara ait bir yıldız geçidinin yerini öğreniyor. Anlaşılan o ki bu geçit Takeshi Kavocs'un bulunduğu yıldız sistemi Sanction IV'ün ucunda bir yere açılıyor ve burda 60 kilometre uzunluğunda bir Mars uzay gemisi kalıntısına ev sahipliği yapıyor. Acaba bu gemi, büyük paralar edecek ve çığır açacak "ışıktan daha hızlı" yolculuk sırrını içinde barındırıyor mu? Kahramanımız, bunu öğrenmek için, modern bir arkelojik grup topluyor ve maceraya atılıyor. Tabi bu kadar yüklü bir hazine, başkalarının da hemen kokuya gelmesi anlamına geliyor, paranın tatlı kokusuna.

Yazarın bu serisinde de Kavocs sertliğinden birşey kaybetmiyor fakat ona "sevilebilecek" karakterler eşlik ediyor. Ayrıca yazarın anlatımı bu kitapta Değiştirilmiş Karbon'a göre daha iyi bulunuyor.

WOKEN FURIES
Richard Morgan (2005)

Takeshi Kovacs sonunda kendi gezegeni Harlan'a geri dönebiliyor. Her nasılsa kısa zamanda kendini "Yeni Ahit Şövalyeleri" adı verilen bir grup fanatik ile kan davasında buluyor. Bu grubun aynı zamanda eski bir arkadaşının yeniden "eldivenlemesine" engel olduğu ortaya çıkıyor. Bu sırada bu grubun peşine düşmek için çocukluk arkadaşının bir suç baronundan borç para aldığını öğreniyoruz. Hikâye örgüsü, bu şövalyelerin elinden Sylvie adlı bir hatunu kurtarmasıyla iyice yoğunlaşıyor. Hem şövalyelerden kaçmak hem de borcunu ödemek için Takeshi, Sylvie'nin arkeolojik grubuna katılmasıyla ve eski askeri yapay zekaları için bir yeri araştırmalarıyla devam ediyor. Olanlar oluyor ve burda eski bir devrimci liderin hafıza verilerinin Sylvie'ya aktarılmasıyla işler iyice karışıyor. Bunun sonucunda Kavocs gelecek ve şimdiki durumla ilgili bir sürü cevaplanmamış sorunun ortasında kalıyor...

Serinin en iyi kitabı olarak görülen Uyandırılmış Kızgınlar gerçekten de hem hikaye yapısı hem de yazarın olgunlaşmış anlatımı dolayısıyla kaçırılmayacak bir kitap, tavsiye listemizde en üst sıralarda. Ayrıca her Kavocs romanı gibi tek başına okunabilir olarak yazılmış. Fakat yine de serinin tümünü okumakta yarar var.

SINGULARITY SKY
Charles Stross (2003)

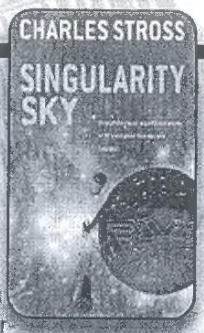

Morgan'ın dünyası, teknolojik gelişmelerin hiperbolik bir grafik gibi yükseldiği bir zamanda geçiyor. Gelişen teknoloji ile en sonunda insan zekasının üstünde bir yapay zeka yapılıyor. Bu yapay zeka daha zeki bir yapay zeka yapıyor ve bu süreç böyle devam ediyor. Sonunda Eschaton denilen süper bilgisayar ortaya çıkmış durumda. Tabii hiç vakit kaybetmeden insan ilişkilerine karışıyor ve kendine tehdit gördüğü zaman onları çok feci şekilde cezalandırmaktan kaçınmıyor. Hatta öyle ki, insanların 9/10'u bu gelişen teknolojiyi yavaşlatmak için zorla göç ettiriliyor; tabii ki başka gezegenlere... Eschalaton, Demokles'in kılıcı gibi insanların başlarının üstünde sallanadursun, gezegenlerin birinde New Republic adında bir derebeyliği düzeni kuruluyor. Burada en yüksek tabaka dışında teknoloji kullanmak yasak. Fakat "Festival" adı verilen galaksilerarası bir uygarlık, onların gezegenlerine uğradığında bu seçimleri pek de işlerine yaramıyor. Aslında "Festival" hem yıkıcı hem de yapıcı bir uygarlık. Onlara eksik olan teknolojilerini tamamlamayı ya da ne isterlerse onu vaad ediyorlar. Karşılığında biraz "eğlence" talep ediyorlar. Festivalin "eğlence" anlayışı pek Yeni Cumhuriyet'tekilere uymayınca bu bir tehdit olarak algılanıyor. Bunun üzerine Yeni Cumhuriyet, Eschalaton'un yasakladığı cinsten envanterlerinde bulundurdukları bu tip silahlarını "Festival"e doğrultmaktan çekinmiyor. Sonuçları mı? İşte bu, kitap okumanın eğlenceli yanı.

IRON SUNRISE
Charles Stross (2004)

Yazar, Demir Şafak'ta daha önce yarattığı dünyanın sularında gezinmeye devam ediyor. Bu sefer karakterlerimiz daha derinlemesine yapılanmış ve espri tadı daha iyi oturtulmuş gibi gözüküyor. Açılışta ulu bilgisayar Eschalaton bir dış yerleşimin güneşini, yasak teknolojiler geliştirdikleri için yok ediyor. Buranın dışında yaşayan az sayıdaki gezegenin yerlileri "Moscovitler", gezegenlerine olandan komşularını suçlu tutuyor ve kitle imha silahlarını ateşliyorlar.Fakat gerçeklerin üstü daha sonra "Çarşamba" adında bir genç kız tarafından açılmaya başlanıyor. Moscovitlerin yıldızı Nazi bozması bir grup yerleşimci tarafından bir silah denemesi sırasında "yanlışlıkla" yok edilmiştir. Fakat bu grubun amacı nedir? Eschalaton'un planları nelerdir? Ve hikayenin kahramanı için yazar Stross'un evreni daha ne gibi sürprizler hazırlamaktadır? Bu akıcı ve güzel bir hikaye biraz da espiriyle tatlandırılınca ortaya okunası bir kitap çıkıyor.

PATTERN RECOGNITION
William Gibson (2003)

1990'ların cyberpunk akımının öncülerinden William Gibson, Pattern Recognition (2003) adlı eseriyle tekrar karşımıza çıkıyor. Eski hikayelerine nazaran bu hikayede şu anki dünya konu alınmış, fakat yine de bu dünyada herşey biraz çok gelişmiş olarak karşımıza çıkıyor. Kitaptaki kadın kahraman Cayce reklam firmaları için çalışan bir danışman olarak karşımıza çıkıyor. Görevi bir trend dalgası yükselmeden bunu sezip müşterilerinin bu dalgadan olabildiğince yararlanmasını sağlamak. Yani, arkadaşlarının deyimiyle bir "cool avcısı". İnternette parça parça göndereni belli olmayan video klipler belirmeye başladığında bu Cayce'ın ilgisini çekse de olayla profesyonel olarak ilgilenmemektedir, ta ki bir müşterisi bu videoların kaynağını merak edene kadar.

Kimdir bunları nete taşıyan? Hangi sırayla izlenmeleri gereklidir? Bu sorular kahramanımıza tüm dünyayı dolaştıracaktır.

Bir klasik veya çok derin ve özgün bir hikaye yapısı olmasa da, yazarın cyperpunk'taki ortamı anlatmakta çok başarılı.Özellikle yeraltı kültüründe geçen "bugünün" bilimkurgusunu okumak isteyenlere duyurulur.

NEWTON'S WAKE
Ken MacLeod

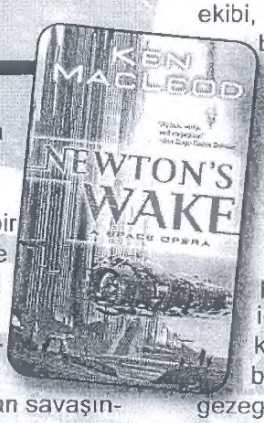

Newton'un Uyanışı, Işık Makineleri (Engines of Light) serisinin 4. kitabı. Bu kitapta yazar, kurduğu dünya üzerinden yeni bir hikaye anlatmaya girişiyor.

İlk olarak Lucinda'yla; gezegenler arası bir şirket ailesi Carlyle'ye üye bir karakterler ile tanıştırılıyoruz. Bu ailenin fertleri "Skein" adı verilen bir kurt deliği zinciri sistemi yardımıyla uzayı dolaşmakta ve kâr edecebilecekleri şeyler aramaktadırlar. "Kırılış" (Hard Rapture) adı verilen yapay zeka-insan savaşından sonra dünyadan bir çok insan kaçmış ve uzayda koloniler kurmuştur. Carlyle'lar bunlarla arada iletişime geçerek aynı zamanda ticaret ilişkileri kurmaya çalışmaktadırlar. Fakat Lucianda'nın ilk arkeolojik görevinde herşey ters gidecektir ve kendilerini yüzyıllar önce fırlatılmış bir "uzay nuh gemisinden" çıkan insanların kurduğu bir medeniyette bulacaktır. İki taraf da birbirlerini gördüklerine çok şaşırırken Lucianda'nın ekibi, bilmeden çok uzun zamandır uyumakta olan birşey uyandırmıştır...

Ken MacLeod'un dünyası, bizimkinin biraz galaksiye açılmış versiyonları. Çünkü birçok ideolojik topluluğa ve millete ayrılmış durumda ve aslında biraz da şu anda dünyadaki kutuplaşmayı sergiliyor. Yeniden canlandırmaya inanmadıkları için, yaşam sürelerini aşırı süre artıran Japon kültürü tabanlı "Aydınlanmanın Şövalyeleri", bölük pörçük tarım, gezegen ehilleştiriciği yapan "America Offline", ve tabii ki komünist gerilla ve uzay kolonistlerinden oluşan "Demokratishe Komminist bund". Herkesin ayrı zevkleri ve kuralları olunca gezegenler bile karışıyor fakat bize bu renkli dünyayı keşfetmek kalıyor. Zaten serinin ilk kitaplarının adları "Kozmonot Kalesi", "Karanlık Işık" ve "Makine Şehri" size kitabı okumaya başladığınızda nasıl geniş bir dünyaya adım atmakta olduğunuzu çıtlatır gibi oluyor.

Biraz ideolojiyle tatlandırılmış uzay kolonisi macerası arayanlara...

PANDORA'S STAR
Peter Hamilton (2004)

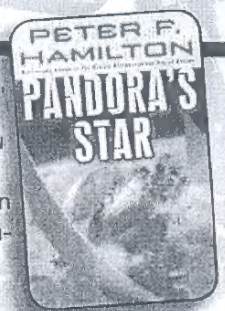

Şunu baştan belirtmek gerekir ki, bir Peter F. Hamilton romanı okumak uzun bir yolculuktur, çünkü bu adam yazdığı hiçbir kitabı 750'nci sayfadan önce bitirememiştir. Lakin bu onun romanlarının güzel romanlar olmasına engel değil. Başka insan ne isteyebilir ki? Bitmeyen güzel bir roman. İşte birazdan anlatacağım 900 sayfalık roman, epik boyutta çoklu hikaye yapısına sahip.

Hikaye 24. yüzyılı, yani insanlığın kurtdelikleri yardımıyla seyahati keşfettikleri bir dönemi arkaplan olarak kendine seçiyor. İnsanların yeni dünyaları kolonizasyonu ve bu kurt deliklerini kontrolü "Genel Varlık" (Common Wealth) kurulu tarafından denetlenmekte. Fakat bu sırada insanların ulaştıkları en uç noktalardan biri olan çift yıldızlı bir sistemde gariplikler baş göstermekte. Sistemin iki yıldızı da birden ortadan yok olmuştur. İşin garip tarafı bu sırada ne bir süpernova ne de başka bir iz bırakmışlardır. Biri şalteri kapatmış, basit ışıklar gibi sönmüşlerdir.Varılan sonuç bu güneşlerin bir şekilde çok yüksek teknoloji ürünü kalkanlar yardımıyla gizlendiği olmuştur. Kim böyle bir teknolojiye sahiptir ve ne istemektedirler? Bunu öğrenmek için Genel Varlık kurulu "İkinci Bir Şans" adlı, kendinden kurt deliği açma yetisine sahip bir gemini inşasına başlar. Bu sırada organizasyonun uzaylılar tarafından yönetildiğine inanan bir terörist grup da geminin inşasını hiç de kolaylaştırmayacaktır.

Bu kitapta kendi hayal ettiği geleceğin çok iyi bir tasvirini yapmanın yanı sıra, yazar, bize özdeşleşebileceğimiz karakterler de sunuyor.

JUDAS UNCHAINED
Peter Hamilton (2006)

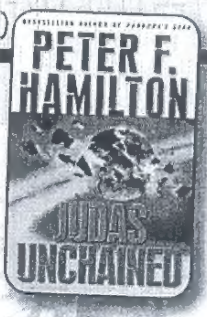

Kötü haber Serbest Judas'ın 848 sayfalık bir canavar olması, iyi haber ise okurken her sayfadan zevk alacak olmanız.

Hikaye "Pandora'nın Yıldızı"nın kaldığı yerden devam ediyor.Genel Varlık, Prime adı verilen bir devasa yaratık tarafından saldırı altındadır.Bu devasa yaratık serbest kaldıktan sonra 23 gezegeni haşat etmiş ve yoluna devam etmektedir. Fakat bir zayıf yanı vardır: bu bir uzaylı ırkı değil tek bir uzaylı organizmadır ve kesinlikle bir aşil topuğu vardır.

İnsanlığı bekleyen başka bir tehlike daha vardır insanları etkilemeye çalışan ve insanlar arasında ajanları olan "Yıldızuçar" adlı bir uzaylı ırkının varlığı giderek daha belirgin hale gelmiştir. Artık varlıkları inkar edilemez hale gelmiştir ve insanlık bu iki tehlikeden bir şekilde sıyrılmak zorundadır.

Uzun hikayeleri, makro boyuttaki anlatımları sevenlere şiddetle tavsiye edilir.

OLD MAN'S WAR
JOHN SCALZI (2004)

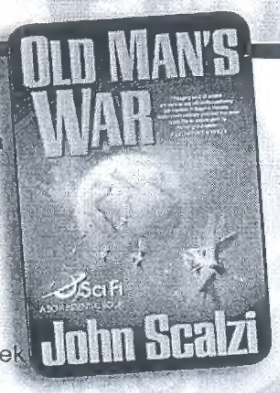

Yaşlı Adamın Savaşı'nda John Scalzi bizi bir uzaylı-dünyalı çatışmasına taşımakta hiç gecikmiyor. Herşey Kolonisel Savunma Gücü adı verilen görevi dünyalıları herhangi bir uzaylı saldırısından korumak olan bir organizasyonun 75. doğum günlerinde emekliye ayrılmış olan eski tüfek askerlere bir fırsat sunmasıyla gelişiyor. Onları bilimsel tekniklerle yaşam sürelerini uzatmak ve onları gençleştirmek, fakat karşılığında onlardan deneyimli birer asker olarak yararlanmak istiyorlar.

Gelecekte uzaylılar gerçekten "yabancı" ve kültürleri yaşayış tarzları ve düşünceleri hep bunu yansıtıyor. Yani ne zaman ne yapacaklarını kestirmek insanlık için bir dert oluyor.

Kahramanımız Perry gençleşme fırsatı kendine sunulduğunda hemen fırsata atlıyor. Yeni genç bedeninde eski arkadaşlarına katılırken, yazar burada yaşam süresini uzatmanın ahlaki yönü üzerine bayağı bir düşünmenizi sağlıyor. Tabii bundan sonra maceraya atılınıyor ve eski tüfekler tekrar sahneye çıkıyor...

Kitap bir çok soru üzerinden düşünmeye iterken, canlı karakterler ve iyi bir hikaye akışı sağlamayı başarıyor ve ekonomik olarak sayılabilecek bir 300 sayfada hikayeyi bitiriyor.

THE GHOST BRIGADES
JOHN SCALZI (2006)

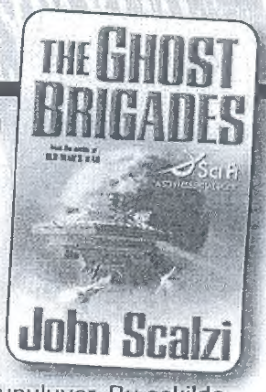

Serinin ikinci kitabı olan Hayalet Bölük'te, Kolonisel Savunma Gücü insanlığı gelen uzaylı saldırılarından korumaya devam ediyor. Yaşlı adamın savaşında öğrendiğimiz gibi bunun için emekliye ayrılmış askerlere yeni bedenler sunuluyor. Bu şekilde gençlik ve deneyimin birleşmesi ve mükemmel askerler ortaya çıkması amaçlanıyordu. Fakat bu süper askerlerin bir başka versiyonu daha oldugunu ögreniyoruz: hayalet bölük. Bu tip askerler eğitimlerini tamamlamadan doğal nedenlerden ölenlerin bedenleri kullanılıyor. Bilinçleri tamamen silik olan bu tipte herkes "konuşma arkadaşı" denilen bir bilgisayara hızlandırılmış bir eğitimden geçiriliyor. Artık onlar çocuklukları olmayan birer yetişkinleridir. Bilinçsiz askerler olmasalar bile tam olarak insan da sayılmazlar.

Charles Boutin insanlığa ihanet edip uzaylılarla iş birliği yapmaktadır. Bu işler yavaş yavaş ortaya çıkınca intihar eder ve bilincini bir bilgisayara, bu bilgisayardan da yeni bir hayalet bölük askerine transfer eder. Fakat Boutin'in bilinci su yüzüne çıkmaz ve bu asker normal şekilde birliğe katılır. Üstleri onu izlerken yavaş yavaş Boutin'in bilincinin ortaya çıkmaya başladığında ise bazı zor seçimleri üstlerini beklemektedir...

Aksiyon ve anlatımın birbirine karıştığı bu bilimkurguda yazar çift kişilikli karakteri sonuna kadar kullanmaktan çekinmiyor ve bize de bu edebî ziyafeti okumak kalıyor.

STARFISH
PETER WATTS (1999)

Karanlık ve insanın kanını donduran psikolojik bir serüven... Aradığınız buysa Starfish (Deniz Yıldızı) sizi tam istediğiniz noktaya bırakıyor.

Hikaye Juan de Fuca okyanus tabanı uçurumunda deniz tabanında bir istasyonda geçiyor. Burdaki termal enerjinin kullanımını amaçlayan istasyonda basınca ve suda nefes almaya genetik olarak adapte edilmiş bir grup insan çalışmakta. Bu insanlar ya "alternatif" olarak cezalandırılmış suçlular ya da topluma ayak uyduramayan dâhi deliler ya da yanlızlığı seçen kişiler. Ama tabii ki iyi bir hikaye bununla kalmaz. Derin sualtı yaşamını değiştiren birşeyler vardır ve çok yakında ekibin yaşam çizgileri onla ister istemez kesişecektir. Klostrofobik ve karanlık bir atmosfer, yabancı bir ortamdaki gizli tehlike... Yazarın bize çatal diliyle sunduğu bu zehir gibi hikaye ihtiyacınız olan o adrenalin dozunu fazlasıyla verecektir.

Neden Supreme Commander

Supreme Commander 31. yüzyılda (biraz yavaş :)) geçen bir strateji oyunu ve tabii ki yüksek teknoloji içeriyor. Peki bu oyunu digerlerinden ayıran ne? İlk akla gelen, altında yatan imza. Total Annihilation adlı oyunun arkasınndaki yapımcı Cris Caller var. Oyun tamamen robot askerlerin birbirleriyle çarpışmasından oluşuyordu ve çok tutmuştu. Bu ikinci versiyonunda ise pek fazla birşey değişmişe benzemiyor. Öncelikle oyunda bir tane "Komutan" (Commander) biriminiz var ki, hikâyeye göre boyutlararası geçitten geçebilecek şekilde tasarlanmış tek robot bu. Böylece bu robotlar boyut kapılarında geçerek düşman gezegenlerine iniyorlar ve yapım yetenekleri sayesinde çok kısa sürede çok büyük orduları ve bunları üreten yapıları oluşturuyorlar.

İlk oyuna göre çok uğraşılan bir bölüm var. Bu bölüm yüzünden zaten Supreme Commander dergimize girmeye hak kazandı. Oyunun çok iyi bir hikaye alt yapısı var. Oynayabileceğiniz her üç ırk için ayrı ayrı hikayeler yazılmış ki, ilk oyunda sadece bir savaştan haberdar oluyorduk. Hikâye 2014'te kuantum çağının başlamasıyla başlıyor diyebiliriz. Kuantum tünelini geliştirmeyi başaran insanlar yavaş yavaş bu tüneller yardımıyla aya bazı deneysel şeyleri ışınlamaya başlar ve en sonunda bir insan takımını aydaki üsse ışınlarlar. Fakat kolonizasyon için gerekli olan yüksek miktardaki malzeme ve enerji ihtiyacı tünelleme yöntemiyle gönderilmeyecek kadar büyük bir talep yaratmaktadır ve kolonizasyon çalışmalarını yavaşlatmaktadır. Bunun üzerine gidilen yerdeki madde ve enerji kaynaklarını kullanma fikri atılır ve bu konuda nano-teknolojistler, biyoteknisyenler ve yapay zekacılarca yoğunlaşarak makineler inşa etmeye başlarlar. İlk aşamada 16 tane gezegen kolonize edilir (2284) ve burayla dünya merkezli bir iletişim ve kumanda ağı kurulur. Kolonilerde bazı huzursuzluklar baş gösterince askeri güce ihtiyaç duyulur ve kolonizasyonda kullanılan "ekogiysiler" biraz değişiklikle bir insan kumandan tarafından istenildiğinde kısıtlı sayıda askeri araç üretecek bir şekle getirilir. 2557'de ikinci kolonizasyon çağında (ki 110 gezegen daha kolonize edilmiştir) o ana kadar daha başka zeki yaşam formuyla karşılaşılmamıştır. Fakat Seraph II adlı bir gezegende birşeyler ters gitmektedir. İlişkiler kesilince bir dahaki rutin kontrole kadar dünya burayı karantina bölgesi ilan eder. Bu sırada ilk yapay zeka/insan birlikteliği başarıyla gerçekleşir (2612) ve adlarına symbiont denir. 2666'da bir symbiont kolonisi isyan eder fakat beyinlerine yerleştirilmiş bir çiple istemleri dışında dünyaya olan sadakatleri pekiştirilir. Gönderilen askerlerden kaçan bazı Symbiontlar Cybran milletini oluştururlar. Fakat Dünya'daki hükümetin başındaki dertler bununla bitmez. Hani kaybolan bir koloni grubu vardı ya, Seraphine II, hah işte onların çocukları dünyayla irtibata geçerler ve çok üstün barışçıl bir uzaylı ırk tarafından değiştirildiklerini ve kendilerini felsefesini kabul ederlerse dünyayı huzur ve barışın alacağı bir düzen vaat ederler. Fakat bu dünyadakilerin pek de duymak istedikleri türden vaatler değildir ve kendilerine Aeon adını veren bu ırk başka bir yolla düşüncelerini yaymaya kalkışırlar. İlk aşamada Seraphine II bulunduğu sistemdeki 12 gezegenle iletişim kesilir ve bunu başka sistemler de takip eder. Sonuç olarak Dünya'daki hükümetin çöküp yerini Birleşmiş Dünya Federasyonu alınca, Cybran ve Aeonlar dahil bu ırklar kendilerini bitmek bilmeyen bir savaşta bulurlar.

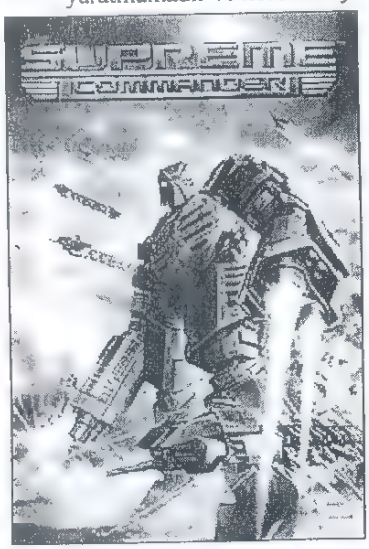

Oyunun bir ilginç yanı da hikâyeye uygun olarak yapıma başladığınızda sadece 2 kaynaktan yararlanmanız: enerji ve madde. Herşeyin bir anlamda enerji ve madde olduğunu düşündüğünüzde "31. yüzyılın stratejisi de bunu gerektirir" demekten kendimizi alamıyoruz doğrusu. Eee haliyle maddeden yapılmış bir gezegene "Komutanınız" inerse ve biraz da güneş varsa, birkaç yüz robot veya araç yapıp düşmanınıza saldırmanız an meselesi oluyor. Gerçekten tüm savaşlar inanılmaz bir ünite sayısıyla oluşuyor ve devamlı üretim olduğu için bir anlamda devamlı da savaş olması gerekiyor (günümüz silah sanayiini hatırlattı nedense). Ünitelerin yapay zekaları ve kara, hava ve deniz bölümlerine ayrılmış çok ünite seçeneği stratejik anlamda bir çok seçenek sunuyor. Ve gemilerin denizden başka bir yerde gidemediği gibi çağdışı (31. yüzyıl felsefesi) düşünceleriniz varsa bu oyun size göre değil. Ayrıca üç ırkın da felsefi olarak birbirinden çok ayrı noktalarda olduklarını, ünitelerin dizaynından ve görevlerindeki farklılıktan da rahatça fark edebiliyorsunuz.

Yapımcılar oyunun çokluoyuncu arenasında dengeli ve değişik taktiklere izin veren bir yapıda olması için özellikle çok uğraştıklarını söylüyorlar ve çok yüksek katılım olan oyunun beta testi de bunu doğruluyor.

Bize de bu oyunu alıp, güzelce oynamak, hikâye örgüsünden zevk almak ama oynarken de bilimkurgusal ayrıntıları gözden kaçırmamak kalıyor.

Burak

Giovanni Scognamillo

ile bilimkurgu üzerine kısa bir sohbet...

Kapalı ve soğuk bir cuma günü Taksim'deyim. Papa yüzünden felç olmuş Istanbul trafiğinde Dolmabahçe'den Taksim'de 20 dakikada anca ulaşacak olan arkadaşım Burak'ı bekliyorum. Saat 12'de yıllardır zevkle okuduğum ve uzun bir zamandır tanışmak istediğim Giovanni Scognamillo'nun evinde olacağız. Ne ki Burak geldiğinde fazla zamanımız kalmadığını farketmemiz uzun sürmüyor, zira saat 12'yi geçmiş durumda. Ayrıca pastaneden birşeyler de almamız lazım çünkü eli boş gitmek olmaz.

Giovanni Scognamillo'yu tanıyan tanıyor. 1929 doğumlu Scognamillo, neredeyse doğduğu günden bu yana fantastik olana karşı meraklı. Kendisi ayrıca ülkemizdeki fantastik çalışmaların (fantezi, korku, bilimkurgu) envanterini tutan ve bu konuda eserler yazan nadir kişilerden biri. Kısa ömürlü olan (4 sayı) Nostromo dergisinin editörü. 1950'lerde başlayan Bilimkurgu merakı, artık eskisi kadar değilse bile hâlâ mevcut. Bir dergi çıkardığımızı duyması bugünkü sohbetimiz için yeter sebep!

GS: 50'li yıllarda bir sahafta 1-2 tane Amerikan bilimkurgu dergisini buldum. Ondan sonra yazışmaya başladım. Amerikalılar da biraz enayi bir millet (gülüyor). Ağlaya sızlaya ben işte "kitap bulamıyorum, dergi bulamıyorum, fanzin bulamıyorum"derken bir fanzin ve kitap yağmuruna tutuldum, habire paketler geliyor (gülüyor). Kısa sürede böyle bin kitaplık bir arşiv oluşturdum. Bazı fanzinlere de yazıyordum. Amerikalılar tabii Amerika'yı çok iyi biliyorlar ama Avrupa'yı bilmiyorlar. Ben mesela daha çok İtalyan bilimkurgusu diye yazı yazıyordum ya da Fransız yazarlarını yazıyordum. Onlara çok ilginç geliyordu çünkü bilmedikleri şeyler. (gülüyor)

Kulübümüz hakkında soruyor Scognamillo. Neler yaptığımızı merak ediyor. Pek ilgi bulamadığımızdan yakınıyoruz. O da onaylıyor: "Bilimkurguya olan heves bence biraz düştü" diyor. Son yıllarda yükselişe geçen fantastik edebiyatın bilimkurguyu "yuttuğunu" söylüyor.

GS: Fantezinin bu kadar tutmasının çeşitli nedenleri var ama Yüzüklerin Efendisi'nden başlamak üzere fantezi bence çok kalıp birşey. Yani sürekli olarak aynı şeyler anlatılıyor: Iki arkadaş, üç arkadaş, dört arkadaş birşey arıyorlar; yüzük müdür, kılıç mıdır nedir (gülüyor)... Bu mimari üzerinde gidiyor.

Burak: Biraz da Amerika'nın ortaçağ kültürlerine sevdasından...

GS: Şimdi o ortaçağ kültürü Amerika'da olmadığı için onlara yeni geliyor. Onlar için çok üzücü birşey bu. Mesela Amerika'da tarihi romanlar çok gidiyor, garibanların tarihi olmadığı için başkalarının tarihiyle ilgileniyorlar (gülüyor).

> **"Aşırı teknoloji daima tehlikeli... Bugün niye bütün ülkelerde işsizlik artıyor? Otomasyondan dolayı. Yani eskiden 10 kişinin yapabileceği bir işi bugün 1 makine yapıyor. Robot çağına girdik sayılır. Tabii robotlar şimdi çok pahalı ama zamanla ucuzlayacak."**

Burak: Şunun hakkında ne düşünüyorsunuz: Türk bilimkurgusunda, yazarken bazı insanlar, mesela yabancı karakterler kullanıyorlar...

GS: Yanlış.

Burak: Çünkü adam karakter yaratıyor, adını Mike koyuyor. Ben özdeşleştiremiyorum kendimi.

GS: Yanlış. Bilimkurguda da yanlış, korkuda da yanlış.

Burak: Sonra başkalarının hikayelerini okuduğum zaman şunu görüyorum: Türk bilimkurgusu biraz "B-movie" tarzında birşey oluyor. Çünkü genellikle baktığınızda biraz Amerikan tavırlar oluyor ya da başka yerden alınmış, başka yerden görülmüş tavırlar var.

GS: E öyle... Zaten yazarlar daha çok Amerikan yazarlarını okudukları için etki altındalar.

Burak: Şimdi Türk Bilimkurgu Öyküleri'ni de okudum ben, ama onları da pek beğenmedim. Emeklerine çok saygı duyuyorum ama onlarda da biraz "Türkleştirme" çabası var, yani bilimkurguyu Türk olarak yazmaktan çok Türk bir bilimkurgu yazmaya çalışıyor. Mesela nasıl her İngiliz uzaya çıktığında 5 çayı içmiyorsa, Türk'ün de hamama gitmesi gerekmez Türk olması için. Biraz "yama" gibi duruyor hikayelerde.

GS: İşte o Türkçeleştirmeyi bence en iyi şekilde bir Orhan Duru yaptı, Müfit Özdeş yaptı...

Bilimkurgu ve Nobel

Burak: Peki bir gün gelip de bir bilimkurgu eseri Nobel alabilecek mi?

GS: Bence almaması için neden yok ama şöyle de bir tavır var -daha çok akademisyenler arasında- hâlen bilimkurgu, korku, polisiye alt kültür olarak görülüyor. Üstten bakılıyor. Yani yabancı edebiyat tarihlerine bak

Kısa Ömürlü Bir Dergi Denemesi: Nostromo

GS: Nostromo luks bir dergi oldu o dönem için. Bir de, tabii, dağıtım sorunu .. Yani fanzin olarak çıkartmış olsaydık sorun yaratmazdı En azından Metin Demirhan'ın yerinde satılırdı. Ama profesyonel dergi olarak yaklaştık. Satışı fazla olmadı (1000 civarı). Sonra dağıtımcıdan kımi paralar kaldı, o hep oluyor dağıtımcılarda.

Burak: Peki yazar tayfası olarak ileri yazarlar var mıydı? Devam edecek gibi miydi eğer fanzin olsaydı?

GS: Fanzin olsaydı belki devam ederdi. Yazar olarak en azından başımızda Orkun Uçar vardı. Orkun çok verimli bir arkadaş olduğu için o dayatırdı öykülerini.

Burak: Bazı yerlerde çeviriler yapmışsınız ama hem Türkçe hem İngilizce olarak koymuşsunuz. Niye ona gerek duydunuz? Merak ettim...

GS: Valla ben aslında derginin editörü değildim. Yani biraz toplu şekilde karar alınıyordu. Bizim bazı arkadaşlar İngilizce'ye çok bağlı arkadaşlar oldukları için "İngilizcesi de olsun, yurtdışına da gönderelim," dediler.

Deniz: Gönderildi mi?

GS: Gönderildi ama pek bir ses vermedi.

İngiliz edebiyat tarihi... 5 cilt... Bram Stoker yok! Lovecraft yok! Edgar Allan Poe var; ondan kaçınamıyorlar (gülüyor). O artık klasik olduğu için, edebiyat sayıldığı için mecburen ondan söz ediliyor. Ama diğerlerinden söz edilmiyor. İşte o tavır çok yanlış bir tavırdır, çok yanlı bir tavırdır, ama...

Sadece edebiyatta değil, sinemada da öyle. Yani akademik çevreler son yıllarda tür sinemasını keşfettiler ve kabul ettiler. Yani eskiden korku filmlerinden bahsetmek, bilimkurgu filmlerinden bahsetmek... Popüler kültür! E ben merak ediyorum, yani bugün klasik dediğimiz edebiyat eserleri, ne bileyim Victor Hugo olsun, Dostoyevski olsun... Onlar popüler değil miydi? Onlar popülerdi, onları halk okuyordu. Balzac... Kim okuyordu Balzac'ı Fransa'da? Halk okuyordu. E, sonradan onlar büyük edebiyat yapıtları oldu. Yani popüler olmak ayıp birşey değil ki...

Kitaplar ve İlüstrasyonlar

Burak: Birşey daha sormak istiyorum. Kitap içi ilüstrasyonlar hakkında ne düşünüyorsunuz? Bilimkurguda ilüstrasyon olmalı mıdır yoksa kitabın edebi değerini düşürür mü, yoksa destekler mi?

GS: Yoo, kitabın edebi değerini düşürmez, dediğin gibi destekler tabii.

Burak: Ben çünkü bazı Türk bilimkurgularında biraz ilüstrasyon eksikliği görüyorum. Kapaklar mesela, gayriciddi yapılıyor diye düşünüyorum.

GS: O biraz da yayınevlerinden kaynaklanıyor. Kitabı satan kapaktır. Bazı yayınevleri önemsiyor, bazı yayınevleri önemsemiyor. O, yayınevinin yaklaşımına bağlı birşeydir.

Burak: Düşünüyorum acaba ilüstrasyon yaptırmak çok mu para isteyen bir iş, yoksa çok mu zahmetli?

GS: Yok yahu. Bugün mesela siyah-beyaz resim yerine renkli de kullanırsan maliyetinde fazla bir fark yok ki... Bu, tabii, yayınevinin imkanlarına da bağlı birşeydir. Yani büyük bir yayıneviyse iplemez ama küçük bir yayıneviyse maliyeti asgariye indirmeye bakıyor.

Giovanni Scognamillo burada yeni çıkan ve önsözünü de yazdığı Anadolu Korku Öyküleri isimli kitabı çıkarıp bizlere gösteriyor ve sohbetimiz kısa süre için Türk korku edebiyatına ve oradan da Drakula İstanbul'da filmine kayıyor.

Bilim ve Bilimkurgu

Burak: Ben tekrar bilimkurguya dönmek istiyorum. Sizce teknoloji ve bilimkurgu ilişkisi nasıldır? Bilimkurgu mu teknolojiyi tetikliyor sizce, yoksa teknoloji mi bilimkurguyu tetikler?

GS: İlk başa döndüğümüzde, Wells ve Jules Verne'e, asıl bilimi tetikleyen onlardır.

Burak: Yani ilk önce hayal etmemiz gerekiyor...

GS: Evet. Çünkü o yazdıkları dönemlerde henüz hayal edilmeyen şeylerden bahsediyorlardı. O bir dürtüdür. Son dönemde galiba -ki son dönemde fazla bilimkurgu okumadım doğrusu, koptum- biraz tersi oluyor. Teknoloji dürtüyor bilimkurguyu.

Burak: Uzay çağının başlarında, 1969'larda 70'lerde, bilimkurguyu destekleyen sanırım uzay çalışmalarıydı: başka dünyalarda kolonizasyon fikirleridir, ışık hızından daha hızlı gitme fikirleridir falan... İşte bu tip fikirlerin ortaya çıkmasını, olgunlaşmasını destekleyen teknolojik atılımlardı. Ama şimdi biraz da ülkemize geri dönünce şunu görüyoruz: Teknoloji çok üretmeyen bir ülkeyiz - belki de utanılacak bir durum ama kabul etmeliyiz, çünkü eleştiriyle başlar bu iş. Teknoloji

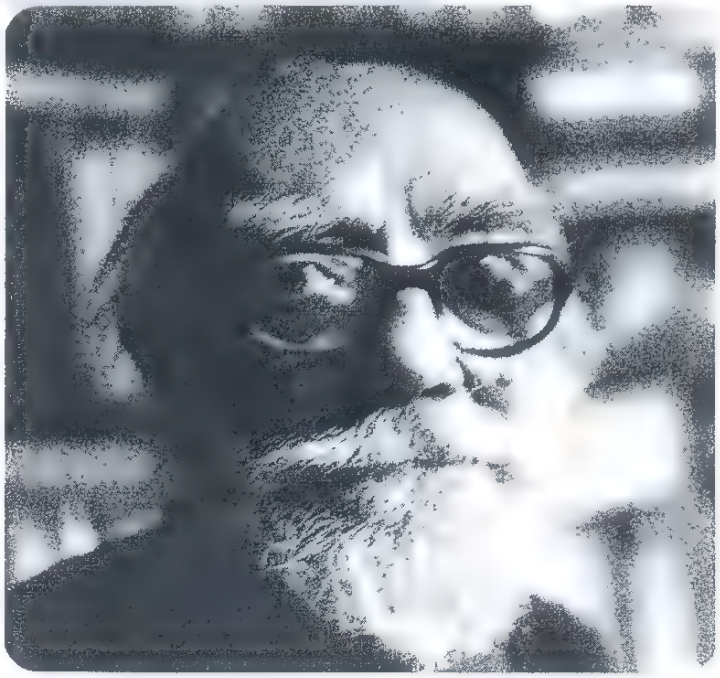

üretmediğimiz için de bilimkurguya olan hevesimiz biraz düşük kalıyor.

GS: E tabii yani Türkiye teknoloji üreten bir ülke değil. Son dönemlerde teknolojiye yatırım yapmaya başladı. Onun için teknolojisi olmayan bir ülkede teknolojik bir edebiyat türü zor tutar.

Burak: Ama bunun bir anlamda da bir heves olması gerekmiyor mu? Yani sonuç olarak bir ilerleme hevesini yansıtması gerekmiyor mu?

GS: Şimdi bizim toplumumuzda bir ilerleme hevesi var mı genelde? Var mı böyle birşey, görüyor musun?

Burak: Olması gerek... (gülüşmeler)

GS: Hayır, görüyorsan söyle bana (gülüyor). Yani bazı acı gerçekler var.

Nitelik mi Nicelik mi?

Burak: Peki çok fazla bilimkurgu üretmek mi iyidir yoksa çok kaliteli bilimkurgu üretmeye çalışmak mı?

GS: Az ve öz.

Burak: Yani çok fazla üretip içinden sıyrılacağını düşünmüyorsunuz...

GS: Hayır. Şimdi benim bir araştırma projem var. Başladım da bir yerden sonra kaldı. "Fantastik Türk Edebiyatı" diye. Bulabildiğim eski-yeni Türk bilimkurgu romanlarını, öykülerini okumaya başladım. Çoğunu okumak zor. Çünkü kötü şeyler var, çok kötü şeyler var.

Burak: Yani kalitesizlik açısından mı kötü diyorsunuz, yoksa...

GS: Evet, kalite açısından... Ve demin dediğim nokta: kahramanların çoğu Türk kahramanı değil. O, baştan insanı soğutuyor. Yani endişe duyuyorsun, "Bu kopya mı acaba?" diye. Ama öte yandan, Türkiye teknolojik olarak ilerlemiş bir ülke olmadığı için, şimdi Türkiye'de büyük bir bilimadamını bir romanda kullanırsan olmaz; çünkü yok (gülüyor).

> **"Bilmiyorum, bu uygarlık yüz sene daha ayakta durabilecek mi, ya da dünya yüz sene daha eski dünya olabilecek mi, onu bilmiyoruz. Tahminler pek parlak değil. Ama bu böyle giderse, ilerde robotik bir çağa girdiğimizde (ki ilk dönemlerini yaşıyoruz) herşey çok değişecek."**

Ulusal Bilimkurgular

Burak: Her milletin ayrı bir bilimkurgu yaptığını, söyleyebiliyor miyiz? Milletten gelen bir kültür var mı?

GS: Var tabii. Ruslar için söyleyebiliriz, Fransızlar için söyleyebiliriz. Mesela Türkiye'de Amerikan bilimkurgusu çok iyi biliniyor, çünkü çevriliyor. Mesela Fransız bilimkurgusu diye bir olay var, çok az sayıda İtalyan bilimkurgusu var, Alman bilimkurgusu var. Onlar Türkiye'de bilinmiyor.

Burak: Onlar ama bilimkurgu dünyasına kendilerinden birşeyler katıyorlar, değil mi?

GS: Katıyorlar, kendi kültürlerine dayanarak katıyorlar.

Burak: Çünkü mesela Amerikan bilimkurgularını okuduğumda, her zaman bir kapitalizm var. Bazen Ruslardan, sosyalizmden, komünist bloktan bir çekingenlikleri var. Kötü adamlar genellikle biraz Ruslara benziyor.

GS: Soğuk savaş yıllarında tabii o kaçınılmaz birşeydir.

Burak: İdeoloji olarak bireyselliği savunuyorlar. Mesela Stanislav Lem'de karakterlerin adları yok bazen. Ya da "doktor" olarak geçiyor, "mühendis" olarak geçiyor karakterler... Peki bu konuda Türkiye'nin bir katkısı olabileceğini düşünüyor musunuz?

GS: Şimdi Türkiye'nin bir katkısı olabilmesi için yazılanların yayınlanması gerekiyor. Yani okurla karşı karşıya gelmediğin sürece o yaptığının değerini ve gerekliliğini çıkartamazsın. Ama Türkiye'de yerli bilimkurgu, piyasada pek tutulan birşey değil. Ha tabii son zamanlarda çeviri bilimkurgu da piyasada pek tutulmuyor. Halen Asimov basılıyor... Basılsın, tamam, itirazım yok. Ama...

Neden Bilimkurgu?

Burak: Bir de klasik bir soru soralım :) Bilimkurgunun işlevinin ne olduğunu düşünüyorsunuz? Yani edebiyat dışında bir işlevi olduğunu düşünüyor musunuz?

GS: Edebiyat olarak da baktığında, bilimkurgunun işlevlerinden biri, ya da başlıca işlevi okuru, insanı, toplumu bilime ve bilimin aşamalarına daha duyarlı bir hale sokmaktır. Bir de, belki de daha önemlisi, insanlara dünyanın merkezi olmadıklarını hatırlatmak...

Burak: O zaman bir anlamda geleceğin felsefesi, yaptıklarımızın bir felsefesi, hesabı, kitabı, nerdeyiz, ne ediyoruz...

GS: Bir de, geleceğin tehlikelerini de hatırlatıyor...

Burak: Peki geçmişe yönelik bilimkurgulara ne diyorsunuz? Geçmişte geçen bilimkurgular oluyor, işte zaman yolculuklarıyla, alternatif geçmişi yorumlamalarla ya da biraz "Danikenvari" olacak ama "piramitleri uzaylılar yaptı", "Ergenekon destanında Türklere uzaylılar yardım etti" falan...

GS: 1. Dünya Harbinde de benzer masallar var - melekler 1. Dünya Harbinde İngilizlere yardım etmişler falan... Geçmişi daha modern bir yaklaşımla yorumlamak açısından ise, tabii ki ilginçtir, belki de

Fantastik Türk Sineması

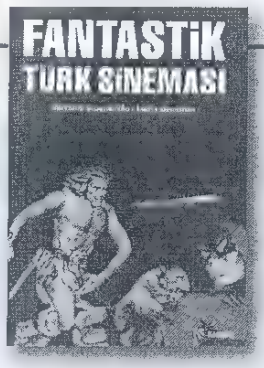

Konuyla ilgili olup da bu kitabı duymayan kalmamıştır hemalde ama ben yine de anlatayım (malum, görevimiz). Giovanni Scognamillo ve Metin Demirhan'ın yazdıkları bu kitap, sinemamızın az sayıdaki bilimkurgusal (!) çalışmasını ayrıntılarıyla beraber anlatan (kamera önü, arkası ve en önemlisi bol bol afiş!) gerçek bir hazine. Merak edenler varsa göz atmadan geçmesin.

(Kabalcı Yayınevi, 468 sayfa.)

gereklidir.

Burak: Peki din ve mistisizmin bilimkurguya karışması hakkında ne düşünüyorsunuz?

GS: Yok, taraftar değilim... Taraftar değilim çünkü şeye kadar varıyor: Birçok örgütlerin savunduğu "uzaylılar bizim meleklerimizdir", "onlar gelecek bizi kurtaracak" falan filan... O, menopozlu hanımlar için uygundur (gülüyor). Zaten onlar toplanıyor örgütlerde.

Burak: Ben bir de son zamanlarda şunu görüyorum, bunda fantezinin de sanırım biraz ağırlığı var ama, hep biraz feodal yapılar giriyor işin içine. Bana bi imkurgu biraz ödün vermeye başlıyormuş gibi geliyor. Kaleler oluyor mesela, 25. yüzyılda hâlâ kalelerden bahsediyoruz. Kalelerin biraz şekli şemali değişmiş ama... Star Wars'ta da öyle. Adamlar gezegenleri yok edebiliyorlar ama hâlâ inip kılıçla, ışın kılıçlarıyla dövüşüyorlar.

GS: Onu demin söylediğimiz konuya bağlayabiliriz. Yani bütün bu örnekler Amerika'dan çıkmadır. Amerika, kendi tarihini yaşamadığı için başkalarının tarihini şöyle ya da böyle bilimkurguda, tarihsel filmlerde, fantazyada yaşamaya çalışıyor.

Peki son bilimkurgu filmleri hakkındaki yorumu nedir acaba?

Burak: Dünyalar Savaşı'nın son versiyonunu gördünüz mü?

GS: Maalesef... Ben halen birincisini sık sık izliyorum ve bence çok başarılı bir filmdir. O kadar başarılı ki, ikincisinde birincisinden sahneler koparıldı. Saygı duruşu olarak kullanıldı.

Hazır söz sinemadan açılmışken, Türk sinemasının son dönem "bilimkurgusal" çalışmalarına değiniyoruz. Söz GORA'ya ve oradan Dünyayı Kurtaran Adamın Oğlu'na geliyor. GORA'nın "bilimkurgu dekorları içinde Cem Yılmaz şovu" olduğunu söyleyen Scognamillo, DKAO'ya da çok farklı bir gözle bakmıyor. Dediği gibi, "Bilimkurguyu bir oyuncunun aracı olarak kullanırsan, o, bilimkurgu olmaktan çıkıyor."

Burada muhabbet dallanıyor budaklanıyor. Adeta laf lafı açıyor. Bilimkurgudan çizgi-romana, günlük gazetelere ve hatta Güney Amerika'ya kadar uzanıyor. Yeni çaylara yeni şekerler atılıyor, bardaklar kafalara dikiliyor ve sonunda muhabbet yeniden başladığı yere, bilimkurguya geri dönüyor.

Türkiye'de Bilimkurgu

Deniz: Turk bilimkurgu edebiyatının ilk örneklerini biliyor musunuz, ne zaman başladı?

Bu soru üzerine yerinden kalkıp ağır ağır bilgisayarına doğru yürüyor Giovanni Scognamillo. Iki yıldır üzerinde çalıştığı, ancak henüz tamamlanmamış olan "Fantastik Turk Edebiyatı" kitabının bir bolumunu açıp bizlere gosteriyor. Tıpkı Fantastik Turk Sineması'nda olduğu gibi bu kitapta da çeşitli konu başlıkları altında Turkiye'deki fantastik eserleri incelemiş bunlardan biri de bilimkurgu tabii!

GS: 1943 tarihli, Doktor V. Bilgin imzalı "Rüya mı, Hakikat mı?" diye bir roman var. Bu, ütopya şeklinde bir roman.

Deniz: Yazarın gerçek ismi mi, takma ismi mi bu?

GS: Orası bilinmiyor. Hatay'da yazılmış... Bir de Refik Halid Karay'ın bir öyküsü var. O da bilimkurgu tarzında ama o da ütopya. 1921'de yazıldı ve geleceğin Ankara'sını anlatıyor. İlk görünen kitaplar bunlar.

Deniz: Peki Türkiye'de kaliteli, yani türü ciddiye alan bilimkurgu filmleri var mı?

GS: Yok. Bilimkurgu zor birşeydir; çok imkan gerektiren birşeydir; özel efekt gerektiren birşeydir. Onun için Türk sineması bilimkurguya girdiğinde B-filmi değil de Z-filmi olarak filmler çekti. (gülüyor)

Deniz: Ciddiye alınmamasının sebebi imkan yokluğu mu?

GS: İmkan yokluğu çok önemli. Bir de mesela geçenlerde iki tane kız öğrenci geldi, biri Türk korku filmleri üzerine bir tez hazırlıyor. "Kızım," dedim "kaç tane Türk korku filmi var?" Sayarsan on tane çıkmıyor! Yarısı zaten son yıllarda çekilenler. Yani tez yapacak malzeme ortada yok! Son dönemdekiler de al birini vur ötekine...

Deniz: İlk bilimkurgu film örnekleri olarak Uçan Daireler İstanbul'da ve Görünmeyen Adam İstanbul'da'yı yazmıştınız kitabınızda. Ben bu filmleri aramama rağmen hiçbir yerde bulamadım. Bu filmler kayıp mı?

GS: O filmler kayıp. Yani 50'li yılların çoğu filmleri kayıp.

Deniz: Elhamra Sineması yandığında orada mı yandı acaba kopyaları?

GS: Yok, daha önceden kayıptı.

Herhalde zamanında Çetin İnanç'ın, filmlerini yer yokluğundan Saraybırnu'ndan denize dökmesi gibi bu filmler de bir şekilde imha edilmişti.

Sanırım konuşmamız gereken herşeyi konuştuk. Artık kalkma zamanımız geldi. Giovanni Scognamillo'ya üç kitabımı imzalatıyorum. Aslında dahası da var ama ayıp olmasın diye abartmıyorum! Sonrasında birkaç fotoğrafını çekmek için izin istiyoruz. "Elbette," diyor. Üçüncü sayımızı çıkardıktan sonra bir kez daha sohbete çağırıyor. Teşekkür ederek evinden ayrılıyoruz. •

Yazı: Deniz Can Çelik

Halka Dünyalar

Uzaya gidilmesine ve insanoğlunun uzayda kolonileşmesine yönelik ilk çalışmaları yapan araştırmacı, 1857 – 1935 yılları arasında yaşamış olan Rus bilimadamı Tsiolkovski'dir. Bu alanda ilk teorik çalışmaları yapan kişi olduğundan Tsiolkovski'yi uzay çalışmalarının baş mimarı olarak görebiliriz. Uzayda, bir yerden başka bir yere gitmenin yolunun Newton'un etki-tepki yasasına dayanan füzeler kullanmak olduğunu anlayan Tsiolkovski, bununla yetinmeyip insanoğlunun uzayda kalıcı olarak yerleşmesi, başka gezegenlerde koloniler kurulması, ve Güneşimizin enerjisi bittiğinde insanlığın başka güneş sistemlerine yerleşmesi üzerine teorik çalışmalar yapmıştır. Insanoğlunun geleceğine dair düşüncelerini "Gezegenimiz insanlığın beşiğidir, ama insan ömrü boyunca beşikte kalamaz" sözüyle ifade etmektedir.

İnsanlık yaşamı boyunca çevresindeki, hayatı için tehlikeli olabilecek kötü koşullardan korunmak için çeşitli yöntemler geliştirerek yaşadığı ortama adapte oldu. Ancak insan yeryüzünden çok daha ağır koşulları olan, havanın olmadığı, ısının sıfırın altında yüzlerce santigrad dereceden, sıfırın üstünde binlerce dereceye kadar değiştiği, radyasyonun yoğun olarak bulunduğu, göktaşı ve diğer gök cisimlerinin olağanca süratle yörüngelerinde yol aldığı uzayda, çok iyi bir korunağa ihtiyaç duyacaktı. Ayrıca insanoğlu uzun uzay yolculuklarında yanında fazla miktarda götüremeyeceği su ve yiyecek başta olmak üzere bir çok şeye daha ihtiyaç duyacaktı. Bunun yanında, yeryüzü koşullarına adapte olmuş insan vücudu ışık, ses gibi bir çok çevresel etkiye de gereksinim duyacaktı. Tüm bu ihtiyaçların uzay aracı ortamında nasıl karşılanacağına yönelik yapılan çalışmalarla, mevcut problemlere bir çok çözüm üretildi. Tsiolkovski, bu sorunlardan su, gıda, atmosfer basıncı ve atmosfer gaz bileşimine duyulan ihtiyaca çözüm olarak eldeki kaynağın geri dönüştürülmesini önermekteydi. Yani, dünyadaki ekolojik dönüşümün bir benzeri uzay aracı ortamında yaratılmalıydı.

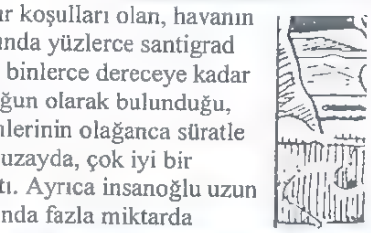

Uzay yolculuğuna çıkacak ekip ayrıca uzun bir süre duyu uyarıcılarından da yoksun kalacaktır. Uzay aracının elektrik devrelerinden ve motorlardan gelen sesin dışında bir şey duymayacak, görsel olarak da uzayın sonsuz karanlığı ve uzay aracının aydınlık içi arasında kalacaktır. Bedensel olarak milyonlarca yıllık evrim sürecinde dünya şartlarına adapte olmuş insanın, dünyadan ayrıldığında yeni ortama aniden uyum sağlaması beklenemez. Bu sebeple yeni ortamın da dünyadakine benzetilmesi gerekmektedir.

İnsan vücudunun sağlıklı bir şekilde gelişimini devam ettirebilmesi için yerçekimine de ihtiyaç duyulmaktadır. Yerçekimsiz ortamda gelişen deniz yıldızlarının iskelet yapısının bozuk geliştiği yapılan deneylerle ispatlanmıştır.

Dolayısıyla tüm bu sebeplerle oldukça büyük bir gemiye ihtiyaç duyulacak ve bu gemide yaşayan canlıların sağlıklı gelişebilmesi için yerçekimi etkisi yaratılması gerekecektir. Bu şekildeki bir geminin ilk teorik tasarımı, Wernher von Braun tarafından 1952'de yapılmıştır. Geminin şekli tekerleğe benzediği ve kendi merkezi etrafında döneceği için bu tasarım, "tekerlek şekilli uzay istasyonu" (wheel shaped space station) olarak adlandırılmıştır. Bilimkurgu yazarları ayrıca bu tip gemileri *"halka dünyalar"* olarak da adlandırmaktadır. Geminin kendi merkezi etrafındaki dönüş hareketiyle oluşacak merkezkaç kuvveti sayesinde yerçekimi etkisi oluşacaktır. Yapay olarak oluşturulmuş bu yerçekimi sayesinde uzay aracındaki cisimlerin dünyadaki gibi çekim etkisiyle sabit durabilmeleri ve canlıların da dünyada uyum sağlamış oldukları bu yerçekimli ortamda sağlıklı bir şekilde gelişmeleri mümkün olacaktır. Gemi dönüş yörüngesi güneşe göre belli bir açıda ayarlanarak, gece ve gündüz yaratılması da mümkün olacaktır.

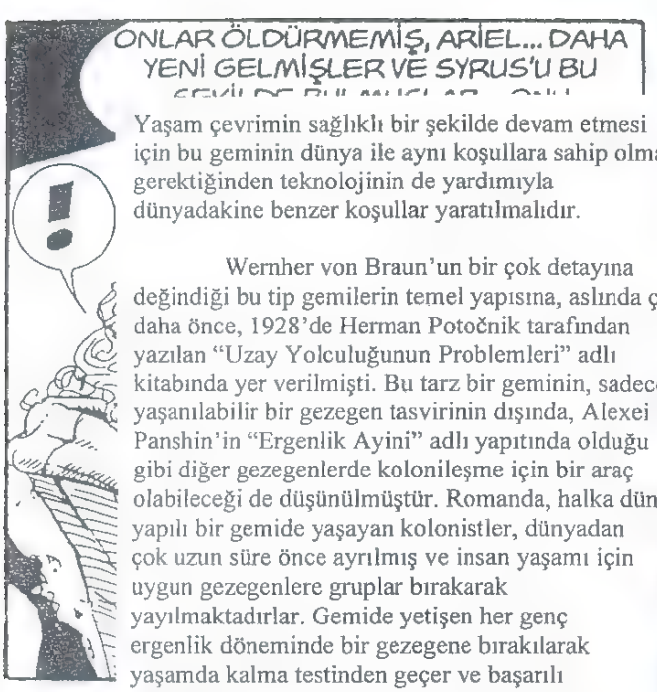

Yaşam çevrimin sağlıklı bir şekilde devam etmesi için bu geminin dünya ile aynı koşullara sahip olması gerektiğinden teknolojinin de yardımıyla dünyadakine benzer koşullar yaratılmalıdır.

Wernher von Braun'un bir çok detayına değindiği bu tip gemilerin temel yapısına, aslında çok daha önce, 1928'de Herman Potočnik tarafından yazılan "Uzay Yolculuğunun Problemleri" adlı kitabında yer verilmişti. Bu tarz bir geminin, sadece yaşanılabilir bir gezegen tasvirinin dışında, Alexei Panshin'in "Ergenlik Ayini" adlı yapıtında olduğu gibi diğer gezegenlerde kolonileşme için bir araç olabileceği de düşünülmüştür. Romanda, halka dünya yapılı bir gemide yaşayan kolonistler, dünyadan çok uzun süre önce ayrılmış ve insan yaşamı için uygun gezegenlere gruplar bırakarak yayılmaktadırlar. Gemide yetişen her genç ergenlik döneminde bir gezegene bırakılarak yaşamda kalma testinden geçer ve başarılı olanlar tekrar kolonide yaşama hakkı kazanır.

Bu tip büyük kolonilerin mümkün olabileceği düşüncesi, siyasi görüşleri ayrılan insanlar için, kendi siyasi görüşlerini yaşayabilecekleri ayrı merkezlerin mümkün olabileceği fikrini de doğurmuştur.

Halka dünyalar aslında yapay gezegenler olarak da düşünülebilir sadece şekli daha farklıdır. Fakat oldukça büyük olan bu yapay gezegenleri oluşturmak için bir gezegenden malzeme götürmek gezegenin döngüsünü bozabilir ve yeryüzünün kütleçekimi büyük olduğu için geminin imalat malzemelerinin ya da dünyada imal edilmiş modüllerinin uzaya taşınması çok masraf gerektirir.

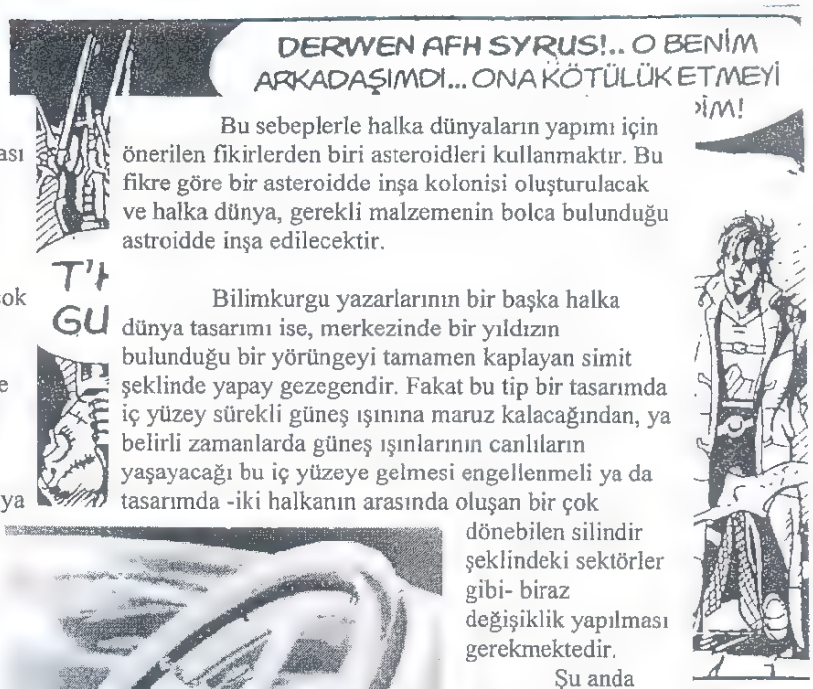

Bu sebeplerle halka dünyaların yapımı için önerilen fikirlerden biri asteroidleri kullanmaktır. Bu fikre göre bir asteroidde inşa kolonisi oluşturulacak ve halka dünya, gerekli malzemenin bolca bulunduğu astroidde inşa edilecektir.

Bilimkurgu yazarlarının bir başka halka dünya tasarımı ise, merkezinde bir yıldızın bulunduğu bir yörüngeyi tamamen kaplayan simit şeklinde yapay gezegendir. Fakat bu tip bir tasarımda iç yüzey sürekli güneş ışınına maruz kalacağından, ya belirli zamanlarda güneş ışınlarının canlıların yaşayacağı bu iç yüzeye gelmesi engellenmeli ya da tasarımda -iki halkanın arasında oluşan bir çok dönebilen silindir şeklindeki sektörler gibi- biraz değişiklik yapılması gerekmektedir.

Şu anda insanlığın sahip olduğu bilimsel ve teknolojik gelişimi gözönüne alındığında, halka dünyaların şimdilik sadece ilerici görüşlü bilim adamlarının teorisi ve bilimkurgu yazarlarının ufkumuzu genişleten öğeleri olarak görülmektedir. Fakat elbette ki insanlar birgün halka dünyalarla ya da başka yapılarla uzaya yayılacaklar ve bir çok gezegende yeni koloniler oluşturacaklardır.

⊠ Sertaç

Şiirler

Sertaç Dileroğlu

Astreoit dediğin,
Sosyal yaşayan taş grubu bir nevi;
O yüzden astreoit kuşağı deriz ya hani.
Oysa ki,
Bütün cool'luğuyla
Uzayda fersah fersah yol alan meteor öyle mi?
Korkusuzca,
Yanlız başına gezer evreni.
Başka bir cisme çarparak
Ya da atmosfere girerek
Olsa dahi özgürlüğünü yitirme tehlikesi.

Bilimkurgu Bilim-Fantezisine Karşı

Bilimkurgu deyince çoğu kişinin aklına ilk gelen, uzay gemileri ve yaratıklar olur. Ancak bu, bilim-fantezisinin akıllara kazıdığı bir yanılsamadır. Pek yanlış gözükmemekle beraber, bilimkurgu, aslında bundan daha derin bir uğraştır. Bilimkurgu ve bilim-fantezisi, günümüzde birbirine karıştırılabilen kavramlar. Bunun en önemli nedeni ise bilim-fantezisi'nin önlenememiş olan yükselişi. Bilim-fantezisi, bilimkurgu ve fantastik kurgunun arasında olan, ve bilimsel incelemesi yapıldığında çoğunlukla ucuz roman yerine konan bir yazın türü. Bir ustanın elinden çıkmadığında basma kalıp ve taklitçi olan bu eserlerin, bazen dünyayı sarsmak gibi garip bir saklı güçleri var. Bu türün en bilinen örneği ise, herhalde, Yıldız Savaşları'dır. Düzgün işlenmiş her konu gibi başarılı bir eser olmuştur. Ancak bu başarı, bilimkurgu'nun aslını ilk gösterildiği andan itibaren çığ gibi örtmüş ve uzay yarışı gibi siyasi olayların desteği ile, bugünkü "bilimkurgu eşittir uzay gemisi" anlayışını oluşturmuştur.

Isaac Asimov ve Stanislav Lem ile birlikte, bilimkurgunun üç büyük yazarından birisi olarak kabul edilen, Robert A. Heinlein, bilimkurguyu "Doğanın anlaşılması ve bilimsel yöntemin önemi doğrultusunda, sağlam şekilde gerçek dünyanın geçmişi ve bugünü hakkındaki bilgilerimize dayanan, geleceğin olasılıkları hakkındaki gerçekçi tahminler" olarak tanımlamıştır. Başka bir deyişle bilimkurgu bilimsel keşifler ve olası sonuçlarının, etkileyici şekilde izah edilmesidir. Amacı bilimsel bulguların akla düşürdüğü soruları irdelemek, oluşturduğu beklentilerin sınırlarını mantıklı bir çerçeveye oturmak ve olası tehlikelerine dikkat çekmektir. Bilimkurgu yazarı, okurlarına, anlatım tarzındaki ustalık ile akılda kalıcılaşan, anlaşılabilir hale getirilmiş bilimsel öngörüler sunar. Bu genellikle saf veya derin bilimkurgu olarak tanımlanır. Bu tür anlatımları akademik bilgisini cömertçe ortaya koyan Arthur C. Clarke'ın "Rama İle Buluşma" gibi eserlerinde görürüz.

Bilimkurgunun öngörü işlevini en saf şekilde yapan türü ise, büyük ihtimalle, tarih kurgularıdır. Bu konuda R.A Heinlein'in "Ay'ı Satan Adam" adlı eserini örnek olarak ele alabiliriz. Bu kitapta özel sektörün Ay'ın keşfine katılması ile 1969'daki olayların ilerisinde olabilecekler konu alınmıştır. Bu haliyle bilimkurgudan çok; olası-tarih kurgusu sanılmaktadır. Bu ayrımı belirtmek için, bir olası-tarih kurgusu örneği verecek olursak, nazi almanyasının ikinci dünya savaşını kazanmış olması ihtimali üstüne kurgulanmış ve savaştan sonra yazılmış olan Philip K. Dick'in, "Yüksek şatodaki Adam" adlı kitabını gösterebiliriz. Bu kitap bilimsel öngörü değil, olasılık incelemesi yapmaktadır. Bu nedenle bilimkurgudan çok olası-tarih kurgusudur. Ancak olası tarih kurgularının, sosyoloji bilimine yaklaştıkları ölçüde, öngörü yapmaya başladıklarını ve bilimkurgulaştıklarını söylemek de yanlış olmaz. Bu da, olası tarih kurguları konusunda sınırı belirsizleştiren bir unsurdur. Yüksek Şatodaki Adam, bu olgunun Hugo ödülüne de layık görülmüş olan önemli bir örneğidir. Bununla birlikte, günümüzde, Ay'ı Satan Adam'da anlatılanların olmadığını kesin olarak bildiğimiz de bir gerçek. Ancak, anlattığı olasılıkların gerçekleşmemiş olması, bu eserin uyarı işlevini bir şekilde yerine getirmiş olduğunun da göstergesi olabilir. Sonuç olarak, yazıldığı dönem için geleceğin olasılıklarını anlatmaya çalışan bu eser, saf bir bilimkurgudur.

Bazı bilimkurgu eserleri ise, yazıldıkları dönem için bilimsel öngörü iken, bilimin ilerlemesi sonucunda, bugün çocukça hayaller olarak gözükebilirler. Bunun en bilinen örneği büyük ihtimalle, Ray Bradbury'nin "Mars Günlükleri" adlı eseridir. Marslıların dünyayı istilasını konu alan bu eserin radyo programı, tüm Amerikalılara dehşetli bir gece yaşatmayı başarmıştı. Bugün Marslıların olmadığını biliyoruz. Bu nedenle de, bu konuda bilimkurgu olarak yazılacak bundan sonraki eserler, en azından marslıların yüzeyde yaşadığından bahsedemez. Ancak bugün bize fantastik gözüken bu eserin konusu olan, uzaylı istilası kavramı, bugünün bilimkurgu konuları arasında önemli bir yer tutmaktadır.

Aslen bilimkurgu olarak yazıldığı halde, bugün genellikle yanlış türde ele alınan ilginç bir eser de Frankenstein'dır. Çoğu insan bilimkurgu olmasına rağmen Frankenstein'ı korku edebiyatında sanır. Ancak eser, yazıldığı dönem içinde, elektriğin kaslara hareket vermesi olgusunun akla düşürdüğü, "elektrik canlılık verebilir mi?" sorusunu ve olası sonuçlarını irdeleyen bir bilimkurgu eseridir.

Bilimkurgunun ne olduğuna dair bu açıklamalardan sonra, Bilim-fantezisinin ne olduğundan bahsedebiliriz artık. Rod Sterling, bir zaman, şöyle bir tanımlama yapmış: "Fantezi, imkansızın olası yapılmasıdır. Bilimkurgu ise olanaksızın olası yapılmasıdır." Bu tanımdaki imkansız, olanak ve olası kavramlarından yola çıkarak bilimkurgu ile bilim-fantezisi arasındaki farkı anlatmak daha kolay olacaktır. Bu tümceyi anlamlandırırken, imkansızı doğaüstü ve mantık dışı olarak kabul etmek gerekir. Olanaksız, varlığından haberdar olunduğu halde, gündelik nedenlerle, bugünün bilim ve teknolojisi tarafından yapılması mümkün olmayan işlerdir. Olasıyı da, olmasının sıradışı karşılanmacağı kadar doğal hale gelmiş olarak tanımladığımızda bu tümce gerçek anlamını kazanmış olur. Özetle bilimkurgu, öyküsüne olanaksız gözüken bir olgudan başlar ve bunun hangi şartlarda oluşabileceğini anlatır. Fantezi için ise, anlattığı olayın masalsı ve etkileyici derecede sıradışı oluşu yeterlidir.

Bilim-fantezisi de fantezinin temel kurallarına uyar. Bilim-fantezisi öyküleri, doğaüstü uygarlıklar yada paralel evrenler gibi bilimsel hayallerden beslenir. Gerçek dünyada olması mümkün olmayan olayları bilimsel bir görünüme büründürerek sunar. Bu nedenle, anlatılandan çok, anlatım tarzı önem kazanır. Dev binalar, süper silahlar, karşısında durulamayan ordular, kudretli kötüler ve kötülük değmemiş iyiler hep bilim fantezisinin konularıdır. Aslında tek derdi, bilimi ve teknolojiyi süsleyip püsleyip kitlelerin bu konudaki açlığını bastırmaktır. Özetle içi boşaltılmış bilimkurgudur. Bunun açığını, etkileyiciliği ile kapatmak zorundadır. Özenli yazıldığı zamanlarda bunda başarılı da olur.

Bilim fantezisi, hikâyeyi etkileyici kılmak için sık sık başvurduğu bilimsel gerçeklere zıt açıklamaları nedeniyle,

bu konularda bilgi sahibi insanların alay konusu olur. Ancak bununla ilgili unutulmaması gereken bir husus ise, bugünkü teknoloji ile ileride ulaşılacak teknoloji düzeyinin sağlayacağı imkanlar arasındaki olası farktır. Bunun yanı sıra, tüm eksiklerine rağmen, bilim-fantezisinin insanlarda yadsınamaz bir bilimsel gelişme merakı oluşturduğu da kesindir. Bu etkilenmiş insanların merakı, bilimin göz ardı ettiği fikir ve kuramların incelenmesine ya da kabul görmeyeceği düşünülen icatların moda olmasına neden olabilir. Ancak bu durumlar, bilim-fantezisinin saçma olan açıklamalarını haklı da çıkarmamıştır.

Bu duruma örnek vermek gerekirse, ilk ortaya çıktığı dönemlerde, bilgisayarların, gün gelip 200-300 kiloluk makinalara indirgeneceği ve evlerde kullanımının mümkün olacağı öngörüsü, güzel bir seçim olacaktır. Bu, dönemi için, gayet mantıklı bir bilimsel öngörü idi. Bilimkurgu olarak yazılanlar ise taşınabilen bilgisayarlardan bahsediyordu. Zamanın bilim-fantezisi de bu taşınabilir bilgisayar fikrini alabildiğine kullanarak saatlere sığdırmış ve insanlara bu konuda göz kamaştırıcı beklentiler aşılamıştır. Belki de bunun sonucu olarak araştırmacılar daha küçük bilgisayarlar yapmaları konusunda desteklenmiştir. Zira halkın beklentilerinin bu yönde şekillenmesi bunu araştırmayı cazip kılmıştır. Gerçi bilim-fantezisi bunun nasıl mümkün olacağını açıklamak zahmetine de katlanmamıştır.

Bilim-fantezisi, bilimkurguya en yakın edebiyat türü olarak, bilimsel temele sahip olmayan pek çok yazarın da ilgisini çekmiştir. Hatta bazı bilimkurgu öncüleri dahi, bu türde eserler vermiştir. Bazı durumlarda ise iki türün başarılı karışımlarını oluşturmuşlardır. Sonuç olarak bilim-fantezisi, bilimkurgu olmasa da, bilimkurgunun üzerinde yükselebileceği geniş ve müsait bir dolgu oluşturmaktadır. Bu nedenle bilimkurgudan kolayca ayrılamayan, ayrıldığında bilimkurguyu geniş kitlelerin gözünde sıkıcı kılan, destekleyici bir yazın türüdür. Ancak bilimkurguya kolay ve eğlenceli bir başlangıç oluşturan bu tür, saf bilimkurgu ile karşılaştırıldığında tekdüze ve ciddiyetsizdir. Uzun lafın kısası, bilimkurgu ile bilim-fantezisi birbirine bağlı ancak ayrı ruha sahip iki türdür. Sadece doğru tarif ile bir ustanın elinde bir araya geldiklerinde lezzetli olurlar. Üzerinde bilimkurgu yazan kitapları daha bilinçli okumanız dileğiyle...

Mehmet

THX 1138 ve GEORGE LUCAS

Çok sevdiğiniz, güncel çalışmalarını merak ile takip ettiğiniz bir yönetmen düşünün. Yapmış olduğu her iş, ortaya koyduğu her çalışma size heyecan veriyor ise bu yönetmenin bu kadar başarılı işlere nasıl imza attığını merak ediyo olmalısınız. Hele ki bir de bu yönetmen gelmiş geçmiş en çok izlenen bilimkurgu filminin (filmleri) yönetmeni (kısmen), yapımcısı, senaristi ve hatta babası ise. Yıllarca yıldızlar arasında savaşlar yazan, Jedi kelimesini janrımıza yerleştiren George Lucas'tan bahsediyorum. Kimi çevrelerce çok sevilen, kimi bilimkurgu fanatikleri tarafından ciddiye alınmayan Lucas'ın ilk filmi THX 1138'den bahsetmek istiyorum.

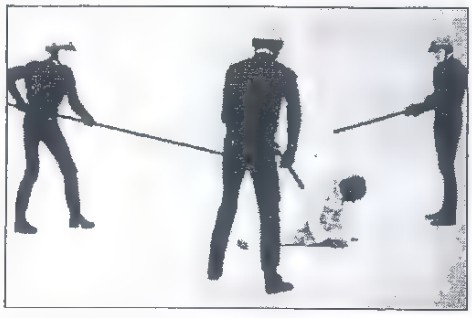

THX 1138 vizyon sahibi bir film, nerdeyse bir başyapıt bile sayılabilir. Sayısız örneklerine şahit olduğumuz Orwell tarzı filmlerin ilklerinden THX 1138. Her an herşeyi takip edebilen zihin kontrol makinası tarafından yönetilen bir gelecek dünya tasviri... Tasvir dediğime bakmayın, görsel bir zenginliği olduğu şüphesiz, fakat ortada tasvir edilebilecek pek de fazla malzeme yok. Film boyunca bizi saran görsellik ise sadeliğin güzelliğinden, duruluğun anlam yükünden fazlası ile yararlanmış.

Zihin kontrol eden bir makina... Kelime grubu olarak çok da fazla birşey ifade etmeyen bu tanım, aslında bize çok şey anlatıyor. George Orwell-vâri düşüncenin uzantısı olarak günümüz dünyasında içinde bulunduğumuz sistemin yaptırımları, tek tip insan oluşturmaya gayret gösteren politikalar, hiç de azımsanmayacak etkisi ile medya bu filmden rahatça okunabilecek metinler. Günümüz bilimkurgusunun geldği konumda çok da yenilikçi bir düşünce olarak görünmediğinin farkındayım ama filmin yapım yılının 1971 ve yönetmenin ilk filmi olduğu göz önüne alındığında, akranı filmlerden ayrı bir konumda duruyor George Lucas'ın bu ilk sinema denemesi.

George Lucas çok güçlü bir görsel dünya yaratıyor THX 1138'de. Oluşturulan bu görsellik, eldeki malzemeden yeni bir dünya yaratmak ve izleyenleri alternatif bir geleceğe taşımak. İşte bu, sanatın ne demek olduğu ve gerçek sinemanın ne için olduğu sorularına güzel bir cevap niteliği taşımakta. THX 1138, sanatsal anlatımdan fazlası ile besleniyor. Bu ise filmi herkes için izlenir olmaktan uzaklaştırıyor. Star Wars gibi bir aksiyon, görsel efektler ve karakter bulamacı beklemek yersiz.

Son dönemlerde yapılan basmakalıp, teknoloji çöplüğü, içi boş bilimkurgu filmlerinden sıkıldıysanız, THX 1138 sizin için ilaç gibi gelecekir. Derdi olan bir yönetmenin paranın cazibesine kapılmadan yaptığı saf bir çalışma..

Herkese iyi seyirler.

Gazali

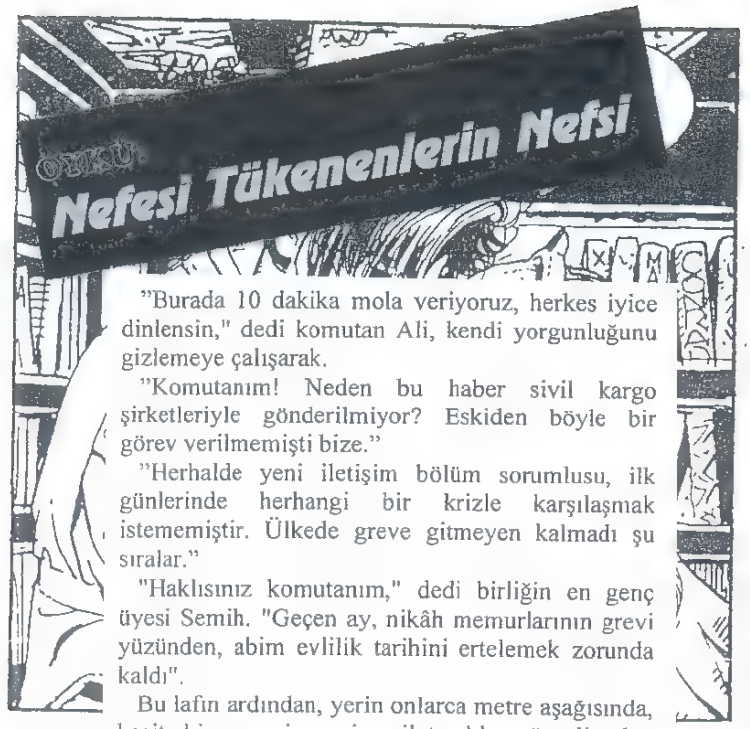

"Burada 10 dakika mola veriyoruz, herkes iyice dinlensin," dedi komutan Ali, kendi yorgunluğunu gizlemeye çalışarak.

"Komutanım! Neden bu haber sivil kargo şirketleriyle gönderilmiyor? Eskiden böyle bir görev verilmemişti bize."

"Herhalde yeni iletişim bölüm sorumlusu, ilk günlerinde herhangi bir krizle karşılaşmak istememiştir. Ülkede greve gitmeyen kalmadı şu sıralar."

"Haklısınız komutanım," dedi birliğin en genç üyesi Semih. "Geçen ay, nikâh memurlarının grevi yüzünden, abim evlilik tarihini ertelemek zorunda kaldı".

Bu lafın ardından, yerin onlarca metre aşağısında, basit bir mesajı yerine iletmekle görevli olan birlikteki herkes gülmeye başladı. Kahkaha sesleri azalıp, karanlık tünelin duvarlarına yankı yapmayı bıraktığında, komutan nikah memurlarının neden greve gittiğini sordu. Semih ise, bugünlerde hemen hemen herkesin dilinde kalıp olmuş, birkaç sözcük söyledi:

"Nefesi tükenenlerin nefsi."

Bu sözcüklerle birlikte, tüm birlik, adeta ölüm sessizliğine büründü. Komutan ise, sert ve soğuk bir sesle molanın bitişini ilan edip, bölüğünü tekrar yola koydu.

***

"Canım geç oldu, artık yat lütfen."

"Ya anne. N'olursun birazcık daha oturayım."

"Olmaz dedim, hadi tombi yatak."

Küçük Semra, uflaya puflaya televizyonun başından kalktı ve yatağına doğru ağır ağır gitmeye başladı. Kızının arkasından sigara dumanını üfleyerek bakan Seda ise, soğuk kahvesini yudumlarken, son 20 dakikadaki beşinci sigarasını yakıyordu. "Ne kadar daha devam edecek bu saçmalık" diye içinden geçirdi, soğuk şirket lojmanının salonunda otururken. Olayların çıkış noktası, beş sene önceki savaştaki inanılmaz olaylar idi. Seda, o günleri, sanki dünmüş gibi hatırlıyordu. Üniversiteden bir arkadaşı ile, savaşın gidişatı konusunda tahminler yürütürken, açık duran televizyon kitle imha silahlarının kullanıldığını duyurmuştu. Her zaman iyimser olan Seda'nın ise tahminleri tamamıyla yanlış çıkmıştı. Ortadoğu'da kızışan savaşa NATO müdahalesi ve hemen sonrası devletlerin kimyasal ve nükleer silahları kullanması, savaşı kimsenin önceden tahmin edemeyeceği bir noktaya getirmişti. Yoğun kimyasal ve nükleer gaz bulutları ise, kestirilemeyen kum fırtınaları sayesinde, geniş bir alana hızlıca yayıldı. Ortadoğu'da, neredeyse her ülkeyi etkileyen bu olay, geriye milyonlarca ölü insan ve insanları öldürme amacıyla yapılan binlerce metal yığını bıraktı. Savaşacak insan kalmayınca da, savaş kendiliğinden bitmişti. Birleşmiş Milletler acil toplanarak, geriye kalan ölüleri nasıl yok edeceklerini tartıştı. Bölgede yerel yönetim diye bir şey kalmamıştı. Çoğu yönetici ölmüş veya tesiri altında kaldığı nükleer ve kimyasal sızıntıların etkisi altında ölümü bekliyordu. İnsanlığın şimdiye kadar ürettiği hiçbir düşünce kırıntısı, bu sorunu çözebilecek bir seviyede değildi. Bundan dolayı da BM kolay ve acımasız yolu seçti. Cesetlerin bulunduğu veya bulunma olasılığı yüksek görülen her yer, uçaklarla bombalanacaktı. Haftalar boyu, binlerce savaş uçağı, gökten napalm bombası yağdırdı. Bombalar düştüğü yerde yangın başlatıyor, cesetlerle birlikte, sağ kalmış insanları da cesede dönüştüyordu. Operasyon süresince BM avlusunda yüzlerce mum yakıldı; savaşta ve sonrası bombardımanda hayatını kaybeden milyonlarca insan için. O gün, Seda da bir mum yaktı, eriyip gidenin mum mu yoksa insanlık mı olduğunu düşünerek.

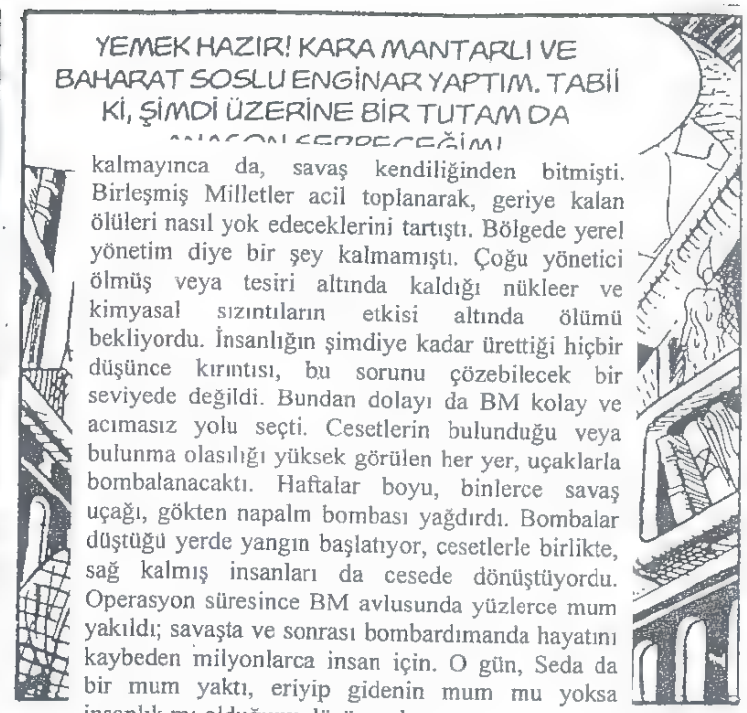

Operasyon tamamlanıp olayların fizyolojik tehlikesi geçtikten sonra, insanlar daha lüks olan, sosyal konularda düşünmeye başladı. Kudüs ve insanları cehennem alevleriyle yerle bir olmuş, günahsız inananlar aynı ateşle yanmıştı. Bu durum, dünyada tepkisiz kalamazdı ve kalmadı da. Tüm büyük dinlerin temsilcileri, ortak açıklamalar yapıyor, fanatik dinsel gruplar intikam çığlıklarını yükseltiyordu. Hemen hemen herkes, tarih boyunca birbirlerini yiyen dinlerin modern dünyada, düşmanlıkları kaldırıp birlik olmasını umuyordu, fakat hiç kimse birliğin ortak nefret sonuncunda olabileceğini tahmin etmemişti. Bilinen tek şey ise bu birlikteliğin hiç de iyiye alamet olmadığıydı. Dindar fanatikler, olayın nedenini, günahkar insanlığın geliştirdiği biyolojik ve nükleer silahlar olarak gösterdi. Çözüm ise her zamanki gibi basitti. Günahkarlar kendi silahlarıyla temizlenecekti. Kutsal topraklarda nefesi tükenenlerin, inananların intikamı alınacaktı. NTN... Nefesi tükenenlerin nefsi!

Bu düşünce dünyaya yayıldığında, çok az insan onun karşısında durdu. Birçok insan da yaşanan, savaş sonrası dünyadaki düşünsel üretim boşluğunun, etkisi ile ona sarıldı. Dar görüşlü entelektüeller ve mevcut durumdan çıkar sağlamak isteyen politikacılar sayesinde (ki bunların sayısı inanılmaz derecede artmıştı) bu düşünce kitlelere yayıldı. Çoğu hümanizm yanlısı insan bile bu fikre sarıldı ve destekledi. Nükleer santraller ele geçirildi, mühendisler ve çalışanlar öldürüldü. İlaç şirketleri, kozmetik şirketleri hatta en basit eczaneler bile bu nefretin hışmına uğradı. Bu saldırıların çoğu, firma çalışanlarındaki sempatizanlar tarafından gerçekleştirildi. Siyasi irade tarafından bu tür şirketlerin hepsi kapatıldı. Bazı sanatçılar, bu hareket uğruna şiirler yazdı, şarkılar besteledi. İlaçların azlığı ve bazı yerlerdeki yokluğu, dinsel fanatiklerin ruhani tedavi servislerini yürürlüğe koymasını getirdi. Başınız mı

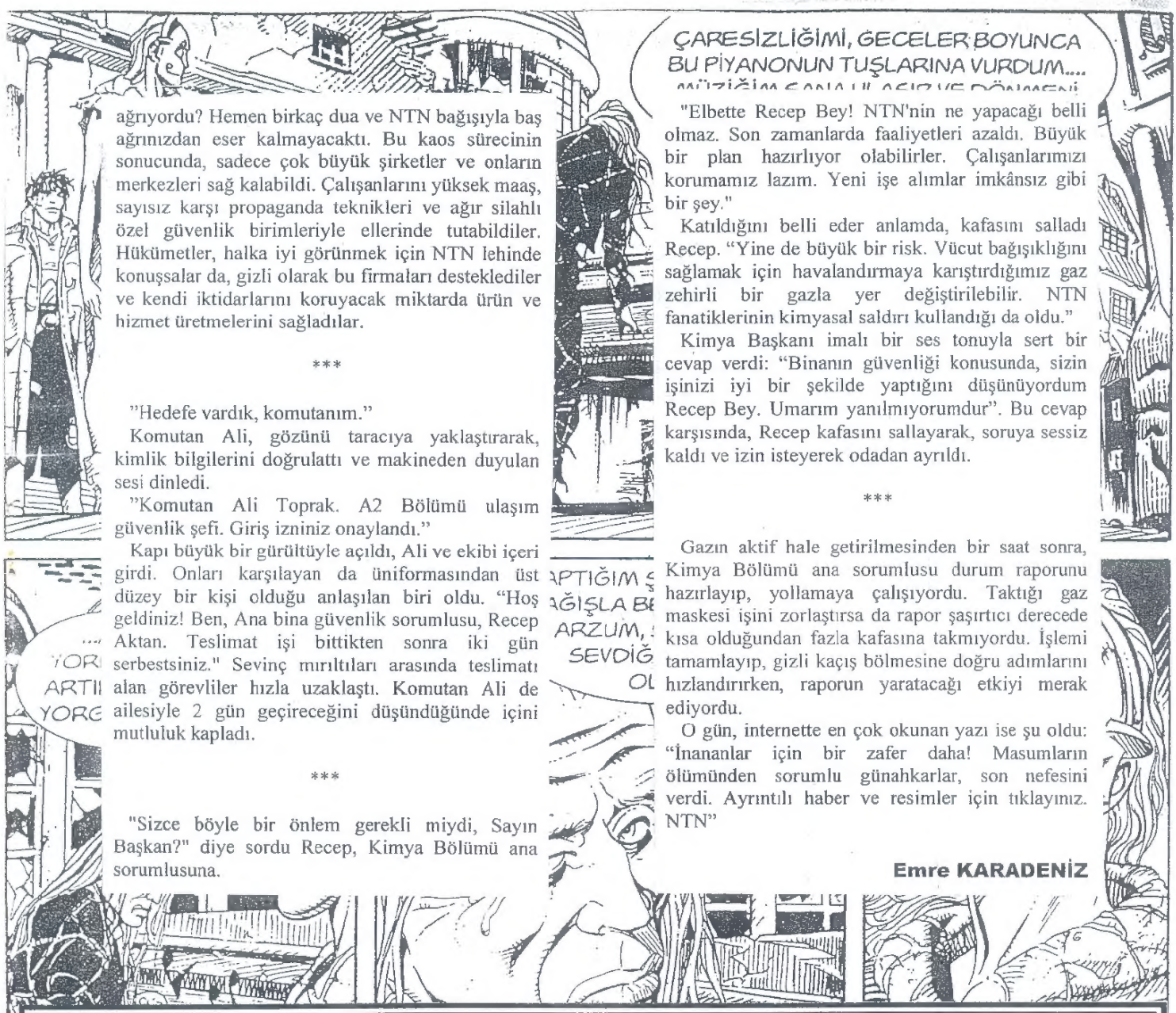

ağrıyordu? Hemen birkaç dua ve NTN bağışıyla baş ağrınızdan eser kalmayacaktı. Bu kaos sürecinin sonucunda, sadece çok büyük şirketler ve onların merkezleri sağ kalabildi. Çalışanlarını yüksek maaş, sayısız karşı propaganda teknikleri ve ağır silahlı özel güvenlik birimleriyle ellerinde tutabildiler. Hükümetler, halka iyi görünmek için NTN lehinde konuşsalar da, gizli olarak bu firmaları desteklediler ve kendi iktidarlarını koruyacak miktarda ürün ve hizmet üretmelerini sağladılar.

***

"Hedefe vardık, komutanım."

Komutan Ali, gözünü taracıya yaklaştırarak, kimlik bilgilerini doğrulattı ve makineden duyulan sesi dinledi.

"Komutan Ali Toprak. A2 Bölümü ulaşım güvenlik şefi. Giriş izniniz onaylandı."

Kapı büyük bir gürültüyle açıldı, Ali ve ekibi içeri girdi. Onları karşılayan da üniformasından üst düzey bir kişi olduğu anlaşılan biri oldu. "Hoş geldiniz! Ben, Ana bina güvenlik sorumlusu, Recep Aktan. Teslimat işi bittikten sonra iki gün serbestsiniz." Sevinç mırıltıları arasında teslimatı alan görevliler hızla uzaklaştı. Komutan Ali de ailesiyle 2 gün geçireceğini düşündüğünde içini mutluluk kapladı.

***

"Sizce böyle bir önlem gerekli miydi, Sayın Başkan?" diye sordu Recep, Kimya Bölümü ana sorumlusuna.

"Elbette Recep Bey! NTN'nin ne yapacağı belli olmaz. Son zamanlarda faaliyetleri azaldı. Büyük bir plan hazırlıyor olabilirler. Çalışanlarımızı korumamız lazım. Yeni işe alımlar imkânsız gibi bir şey."

Katıldığını belli eder anlamda, kafasını salladı Recep. "Yine de büyük bir risk. Vücut bağışıklığını sağlamak için havalandırmaya karıştırdığımız gaz zehirli bir gazla yer değiştirilebilir. NTN fanatiklerinin kimyasal saldırı kullandığı da oldu."

Kimya Başkanı imalı bir ses tonuyla sert bir cevap verdi: "Binanın güvenliği konusunda, sizin işinizi iyi bir şekilde yaptığını düşünüyordum Recep Bey. Umarım yanılmıyorumdur". Bu cevap karşısında, Recep kafasını sallayarak, soruya sessiz kaldı ve izin isteyerek odadan ayrıldı.

***

Gazın aktif hale getirilmesinden bir saat sonra, Kimya Bölümü ana sorumlusu durum raporunu hazırlayıp, yollamaya çalışıyordu. Taktığı gaz maskesi işini zorlaştırsa da rapor şaşırtıcı derecede kısa olduğundan fazla kafasına takmıyordu. İşlemi tamamlayıp, gizli kaçış bölmesine doğru adımlarını hızlandırırken, raporun yaratacağı etkiyi merak ediyordu.

O gün, internette en çok okunan yazı ise şu oldu: "İnananlar için bir zafer daha! Masumların ölümünden sorumlu günahkarlar, son nefesini verdi. Ayrıntılı haber ve resimler için tıklayınız. NTN"

Emre KARADENİZ

YAZARIMIZ OLUN!

SİZ OLUN!

- **Bilimkurguyla ilgileniyorsanız**
- **Yazıyorsanız/çiziyorsanız**
- **Ya da en azından üretken bir oluşumda yer almak istiyorsanız**

ARAMIZA KATILIN!

Yazdıklarınızı kendinize saklamayın. Bize yollayın. Bilimkurgu Dergisi'nde yayınlayalım. Bilimkurguyu nasıl gördüğünüz hiç önemli değil. Bilimkurgu Dergisi'nde bilimkurguyu seven ve üreten herkese yer var.

bilimkurgu@itu.edu.tr • www.bilimkurgu.itu.edu.tr

Kim Kimdir: V

Hatırla, 5 Kasım'ı hatırla
Barut ihanetini ve komplosunu
Hiçbir neden bilmiyorum ki gerektirsin
Barut komplosunun unutulmasını

Öyle bir ülkede yaşadığınızı düşünün ki, telefonlarınızı dinleyen cihazlar var, konuşmalarınızı dinleyen cihazlar var, sokakta sizi izleyen cihazlar var, sokağa çıkma yasağı var, hükümetin kanunlar üzerinde yetkisi bulunan adamları var, beyninizi yanlış bilgilerle dolduran medya var, tartışmasız tek tip bir iktidar var... Bu kadar varlığın arasında tek bir şeye yer yok: özgürlüğe. Peki umut var mı? Her zaman umut vardır.

Alan Moore'un yazdığı ve David Lloyd'un çizimlerini yaptığı V For Vendetta, 1981'de çıkan bağımsız çizgi roman dergisi Warrior'da ilk kez halkın karşısına çıkan bir çizgi roman. 26 sayısı yayımlandıktan sonra, derginin kapatılmasıyla yarım kalan macera, 1989'da Moore ve Lloyd'un DC ismi altında V For Vendetta'yı tam bir çizgi roman olarak yayımlamasıyla tekrar hayranlarıyla buluştu. V For Vendetta, 2005 yılında filme alındı, fakat gösterime 2006'da girdi. Wachowski biraderlerin (Larry Wachovski - Andy Wachowski) sinemaya uyarlayıp yapımcılığını yaptığı filmi, daha önce Matrix üçlemesinde yardımcı yönetmenlik yapan James McTeigue yönetti.

Bu kadar künye yeter, karakterimize dönelim. V, tüm bedeni ve düşüncesiyle faşist düzenin zulmüne maruz kalmış, bu zulme karşı direnerek kendini yeniden var edip, diyalektik antitez olarak sisteme karşı durumunu biçimlendirmiştir. Guy Fawkes maskesi takmakta, kişisel ve toplumsal intikam için yaşamakta, büyük bir gizlilik içinde planlarını yapmakta ve eylemlerini gerçekleştirmektedir. İntikam hırsı geçmişte kendisi ve ülkenin muhalif diğer insanları için yapılmış olan yasadışı deneyler ve işkenceler nedeniyledir. Yapılan deneylerde kendisi üzerinde belirli bir başarı sağlanmıştır, fakat V bu durumu kendi lehine kullanarak araştırma merkezini havaya uçurur ve saklanmak için kaçar. Bu saklanma süresi içerisinde kendisini teorik ve pratik olarak geliştirir. Sansüre takılmış olan sayısız sanat eserini kaçırır, inceler okur ve korur. Yıllar boyu süren bu birikim davranışlarından konuşmasına kadar herşeyi etkiler.

"Bu maskenin ardında bir adam değil, bir düşünce var, Bay Creedy. Ve düşünceler kurşun geçirmezdir."
-V

Keşke günlük konuşmalarımız V'ninki gibi akıcı ve şiirsel olabilse :). Eseri henüz okumamış ve izlememiş olanlar için içeriğinden pek bahsetmeyeceğim. Bunun yerine iki eser arasındaki temel farklılıklar üzerinde duracağım. Çizgi roman siyasi açıdan daha net bir niteliğe sahip, cesur bir şekilde faşizme karşı anarşizm temasını öne çıkartabiliyor. Aynı netliği filmde pek göremiyoruz. Fakat karakterimizin şiirsel konuşmaları ve önemli eserlere yaptığı göndermeler iki eserde de çok şık. Filmin terörizm konusunda bugun dünyamızda gelinen paranoyak durumun eleştirisini çok güzel yapıyor. Bu temayı gerçekçi kılmak içinde olayların geçtiği dönem daha ileri bir tarihe alınmış, günümüze daha uygun göndermeler yapılmış. Siyasi görüşünüz ne olursa olsun V For Vendetta kesinlikle bilinmesi gereken bir karakter.

Zaman Tüneli

Değerli Bilimkurgu Dergisi okurları, üçüncü sayıda tekrar beraberiz. Bu sayıdaki konuğumuz bilimkurgunun kahramanı, "bilimkurgu falcısı" Jules Verne olacak. Eğer kendinizi bir bilimkurgusever olarak görüyorsanız ve çocuk kitapları dışında Verne okumadıysanız derhal elinizdeki dergiyi yavaşça yere bırakın ve silkinip kendinize gelin! Daha sonra palas pandıras sokağa çıkın; çığlıklar atarak ve iki kolunuzu havada anlamsızca sallayarak en yakın kitapçıya koşun ve derhal elinize bir Verne kitabı alın, almakla da kalmayın daha kitapçıdan çıkana kadar önsözü bitirmiş olun, zira çok geç kalmışsınız.

Jules Verne 8 Şubat 1828'de Fransa'nın Nantes kentinde dünyaya geldi. Dokuz yaşında buradaki Saint-Donatien okuluna gönderildi. Küçüklüğünden beri gezilere ve keşiflere merak duymuştur. Liseyi bitirdikten sonra hukuk okumak için Paris'e gitti. 1848 civarında bazı küçük operaların libretto'larını yazmaya başladı. Verne'in hukuk okumak yerine vaktini yazmakla geçirdiğini farkeden babası parasal desteğini kesti. Bu nedenle bir süre borsa simsarlığı yapmak zorunda kaldı. Bu dönemde yazdığı bazı hikâyeler ona bilimkurgu ve macera türlerinde başarılı olabileceğini hissetirmiştir. Nitekim bu sırada Alexandre Dumas ve Victor Hugo ile tanıştı ve çalışmaları konusunda bazı tavsiyeler aldı.

1854'te Baudelaire, Edgar Allan Poe'nun eserlerini Fransızca'ya çevirdi. Bu hikâyeler Verne'i özellikle etkilemiştir. 1857'de evlendi ve eşinin desteği ile yazılarını basacak bir yayıncı aramaya başladı. 19. yüzyılın önemli Fransız yayıncılarından Pierre-Jules Hertzel ile tanışması talihinin dönmesine neden oldu. Verne, Hertzel'e "balon ile Afrika'nın keşfini" konu alan bir çalışmasını gösterdi. Bu çalışması başka yayıncılar tarafından "fazla bilimsel" bulunmuştu. Hertzel'in tavsiyeleri doğrultusunda bu eseri ilerletti ve 1863 yılında macera öğeleriyle okuyucuyu saran ve bu sırada da teknik, coğrafi ve tarihsel bilgiler veren "Balonla Beş Hafta" yayınlandı. Hertzel ona hikâyelerine komedi öğeleri eklemesini, hüzünlü sonlar yerine mutlu sonlar koymasını ve birtakım politik mesajlarını yumuşatmasını önermişti. Zira Jules Verne'in kendisi teknoloji, bilimin ve insanlığın ilerleyişi konusunda eserlerinde olduğu gibi iyimser değildi.

Hertzel, 1863'te yazdığı "20. Yüzyılda Paris" adlı romanının kötümser havası nedeniyle daha ileriki bir tarihte (20 yıl kadar sonra) yayınlamasını, aksi takdirde kariyerinin zedelenebileceğini söyledi. Roman ancak onu Verne'in koyduğu kasada bulan torunu tarafından 1994'te basılabildi. Romanda makinelerin içinde boğulmuş, sanatın ölmek üzere olduğu bir Paris tasvir edilmektedir.

Bundan sonraki yıllarda 1864'te bir profesör, yeğeni ve bir rehberden oluşan bir grubun birlikte sönmüş bir volkandan aşağı seyahat ederek dünyanın merkezine ulaşmalarını anlatan "Arzın Merkezine Seyahat"; 1865'te bir top mermisinin içinde Aya yapılan bir yolculuğu anlatan "Aya Yolculuk" –ki Verne bu hikâye için bazı kaba hesaplar yapmış ve yaptığı hesaplar daha sonradan Ay'a gidilirken yapılan hesaplara oldukça yaklaşmıştır (patlama anındaki ivmelenme hariç!)-; 1869'da Natülüs adındaki denizaltısı ile İngiliz İmparatorluğuna karşı savaşan Kaptan Nemo'nun macerasını anlatan "Denizler Altında 20.000 Fersah" ve girdiği bir iddia nedeniyle 80 günde dünyanın çevresini dolaşmaya çalışan bir İngiliz beyefendisinin başından geçenleri anlattığı "80 Günde Devr-i Âlem" yayınlandı. (Ayrıca daha sonra, 1897'de yazdığı "Buzlar Sfenksi" adlı eseri ile E. A. Poe'nun "Arthur Gordon Pym" adlı öyküsünü devam ettirmiştir.) Artık yazılarından para kazanıyor olmasına rağmen asıl geliri yazdığı sahne uyarlamalarından gelmekteydi.

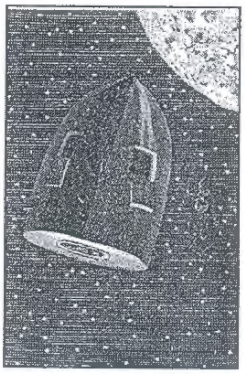

1867'de aldığı ufak bir gemi ile Avrupa'yı dolaşmaya başladı. 1870'te şövalye ilan edildi. Eserleri 148 dile çevrilmiştir ve UNESCO'nun yaptığı bir araştırmaya göre Agatha Christie'den sonra ikinci en çok çevrilen yazardır. Ancak çevrildiği bazı dillere (son yıllara kadar Türkçe de bunlara dahildir) kesilip, biçilip, basitleştirerek çevrilmiştir. Nihayet son birkaç yıldır İthaki, Tübitak, İzdüşüm gibi yayınevleri sayesinde Verne Türkçe'de de hakkettiği yere yavaş yavaş gelmekte.

1887'de Hertzel ve annesinin ölümleri üzerine eserleri daha karanlık bir atmosfere büründü. 1905'te şeker hastalığı nedeniyle hayata gözlerini yumdu. Geride bıraktığı eserlerin basım işlerini devralan oğlu, basılmaya devam eden eserler üzerinde büyük oynamalar yapmıştır. Orijinal metinler ancak 20. yüzyılın sonunda basıldı.

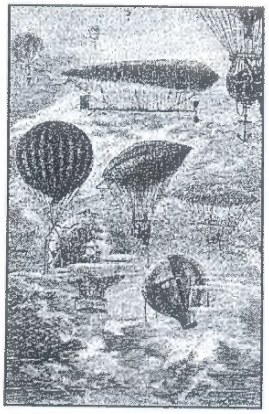

Ölümünden yüzyıl sonra bile Verne'in eserleri hâlâ edebiyat ve sinemacılık dünyasını etkilemektedir. Bunun başlıca nedeni Verne'in hikâyelerindeki çok boyutluluktan kaynaklanmaktadır. Fakat Verne'den günümüzde geriye çoğunlukla hikâyelerinde kullandığı, okurun nefesini kesen macera öğeleri kalmıştır. Oysa o herzaman etrafında gelişen teknolojinin nerelere varabileceği üzerine kafa yormuş ve bu düşüncelerini eserlerine yansıtmıştır. Günümüzdeki eserlerin bir çoğunda ise bir şekilde enerjisi hiç bitmeyen, görelilikten etkilenmeden ışık hızına ulaşabilen, atmosfer içinde uçması mümkün olmayacak kadar küt olan ama hiçbir sorun yaşamayan "uzay gemileri"; nasıl çalıştığı belli olmayan ama gezegenleri toza çevirebilen "silahlar"; insanlığı yok etmeye ant içmiş "hasta uzaylılar"; inanılmaz bir teknoloji silsilesi içinde hâlâ saç saça birbirinin ağzını burnunu kırmaya çalışan "astronotlar"; kısacası seyircinin gözünü boyamak için üst üste yığılmış göz kamaştırıcı fakat içi boş tasarımlar ve insanın kurgu demeye bile dilinin varmayacağı kadar tekdüze senaryolardan başka bir şey bulmak ne yazık ki çok zor. İşte bu nedenle yeni nesil bilimkurgucuların yalnızca kendi dönemlerindeki bilimsel gelişmeleri yakından takip edip sindirmeleri değil, aynı zamanda arkalarında kalan, dönemlerini düşünceleri ile damgalamış büyük isimlere geri dönmeleri, ders almaları gerekir.

Pek muhterem Bilimkurgu Dergisi okurları, bir Zaman Tüneli'nin daha sonuna geldik. Gelecek sayıda bilimkurgu edebiyatı tarihine ismini altın harflerle yazdırmış bir başka yazarın yaşam öyküsünde buluşmak üzere, hoşçakalın.

Mehmet'in, Metallica'nın St. Anger albümündeki şarkıların büyük kısmını yazdığı iddiası gündeme bomba gibi düştü! Olay hakkında BD mikrofonlarına konuşan Mehmet, "Ben aslında Azer Bülbül hayranıyım ama nasıl olduysa Metallica bestelerimi ele geçirmiş. Bundan sonra şansımı Rap piyasasında denemek istiyorum. Bana bundan böyle MC Mehmet deyin," dedi.

Şampuana ayrı saç kremine ayrı zaman ayırdığı için şampuan üreticileri tarafından telefonla tehdit edilen Emre, karşı atak olarak Paris Elida laboratuarlarını havaya uçurdu. İnterpol tarafından kırmızı bültenle aranan çılgın, uzun dalgalı saçlarını rüzgarda savurarak olay yerinden hızla uzaklaştı.

Mutfak temizleyicilerinden elde ettikleri patlayıcı maddeleri yakıt ve çöpten topladıkları peynir tenekelerinden yaptıkları sözde kapsül ile aya gitmeye çalışan Deniz ve Havz, Belgrad ormanını tutuşturdu. Olaydan sonra açıklama yapan Dr. Yarım: "Ben demek ki derste boşa konuşmuşum, duvarlara anlatsam şimdi Plüton'daydılar; elime geçirirsem ikisini de falakaya yatıracağım" demekle yetindi.

Daha yüksek ve temiz ses çıkışı alabilmek için gitarını birtakım nükleer elementlerle modifiye eden Sertaç'ın omuzlarında iki kol daha bitti. "Ben hayatımdan memnunum, artık hem gitar hem de bateriyi aynı anda çalabiliyorum" diyen Sertaç'ı görmek isteyenler bugünlerde Gülhane Parkı'na koşuyor.

ARANIYOR

Çalışmakta olduğum derginin yazarları için 1 ton kızılcık sopası alınacaktır. İlgilenenlerin müracaatı.....Burak

RESİMLİ BİLİMKURGU KULÜBÜ TARİHİ #1
BAKLAVALI MÜNAZARA AFİŞİ, MAYIS 2005

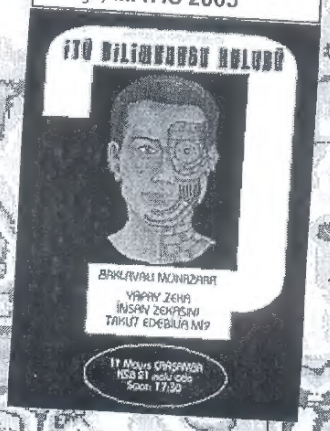

BİLİMKURGU DERGİSİ ANAYASASI:

1- Yazarlar, kendilerine verilen yazılara bir aydan önce başlamamalı, yazıları 3 aydan önce bitirmemelidirler.

2- Yazarlara yazısını bitirip bitirmediğini soran yazı işleri sorumlusuna, 5 arama veya 10 mesajdan önce cevap verilmemelidir.

3- Yazı yazmak istemeyen veya kaytarmak isteyen yazarlar "bir arkadaş" metodunu kullanabilirler. Burada bahsi geçen meçhul kişi sayesinde yazı olabildiğince ertelenebilir. Nasıl olsa o boş sayfa son dakika bir şekilde doldurulacaktır.

3- Dergi yazarları, yazılarında Türkçe yazım kurallarına kesinlikle uymamalıdırlar. Bu tip önemsiz işler Mehmet'e devredilmelidir.

4- Dergi herşeyiyle hazır olduktan sonra nedensiz yere beklenmeli, derginin basımı en az bir hafta geciktirilmelidir.

5- Yazarlar, bir şekilde güç bela çıkan derginin bir sonraki sayısı için 2 aydan evvel işe koyulmamalıdırlar.

"Üşeniyorum Öyleyse Yarın..."

10 gruba sorduk, huzur dolu bir dünya ne demek?

Klingonlar: Yırtıcı kuşların havada özgürce kanat çırptıkları delikanlı bir dünya.
Matrix Ajanları: İnsanların tarlalarda mışıl mışıl uyuduğu, bizim sadece tetris oynadığımız bir dünya.
Mağara Adamları Birliği: At, avrat, daş balta ve herkesin mağarasının olduğu bir dünya.
Otobotlar: Robotların dönüştükleri araç tercihleri yüzünden hor görülmedikleri bir dünya.
Harkonenler: Atreideslerin ölü oldukları bir dünya.
Alien Biraderler: Göğüs kafesi olmayan insanların olduğu bir dünya.

Reklam Ajansından Arıyorlar...

Burak: Form ye formda kal. Rejimde olup olmadığını bilmiyoruz ama sıskalık konusunda iskeletorla yarıştığı kesin.	**Deniz:** Vadaaaaa!! Çocukların sevgilisi küçük mor adamların bir sonraki macerasında kim oynayacak acaba?	**Mehmet:** Kalbim Benecol reklamında sevgilisini arayan genç rolünde size ihtiyaçları varmış. Tam o rolün adamıymışsınız.	**Emre:** Şampuan reklamlarının bir sonraki yıldızı sizmişsiniz. Saçlarınızı ahenkle dansettirdiğinizi görmek istiyorlarmış.	**Sertaç:** Banka reklamlarında müşteriye sürekli gülümseyen genç rolüne isteniyorsunuz. Burası Yapı Kredi, fark burada. Değil mi Sertaç?	**Gazali:** Jacobs çekimlerde 16 saat boyunca durmadan kahve koklayabilecek birini arıyormuş. Gazali zıpla!	**Murat:** Tıraş bıçağı departmanından arıyorlar. Sevgiliniz özel başvuruda bulunmuş. O sakallar gidecekmiş.	**Tuğçe:** Japonya'yla ilgili bir espri bulsam ama ne bulsam? Tuğçe'yle ilgili birşeyler yazsam ama ne yazsam? Dur aklıma geldi galiba. Tüh yer bitti